

EUROBAROMETRI 68

KANSALAISMIELIPIIDE EUROOPAN UNIONISSA

SYKSY 2007

KANSALLINEN RAPORTTI

SUOMI

Tämän raportin pohjana oleva selvitys on Lehdistö- ja viestintäpääosaston tilaama ja koordinoima.

Tämä raportti on Euroopan komission Suomen edustustolle tehty selvitys.

Raportti ei edusta Euroopan komission mielipidettä.

Raportissa mahdollisesti ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja.

YHTEENVETO	3
1 JOHDANTO	8
1.1 Tutkimuksen toteuttaminen	8
2 YLEINEN ILMAPIIRI SUOMESSA	10
2.1 Suomalaisten arvioita tämän hetkisestä tilanteesta ja lähitulevaisuudesta	11
2.2 Tärkeimmät, ratkaisua vaativat ongelmat Suomessa	13
2.3 Mihin suuntaan Suomi on menossa	16
2.4 Luottamus kansalliseen hallitukseen ja eduskuntaan	17
3 SUOMALAISTEN MIELIPITEITÄ EUROOPAN UNIONISTA	19
3.1 Suomalaisten tietoisuus Euroopan poliittisista asioista	22
3.2 Missä asioista tulisi päättää?	23
3.3 Euroopan unionin rooli Suomen kannalta	27
3.4 Euroopan unionin tulevaisuus	29
4 SUOMEN JÄSENYYSSÄ EUROOPAN UNIONISSA	34
3.1 Suomen EU-jäsenyyden kannatus	34
3.2 Onko Suomi hyötynyt jäsenyydestään?	36
3.3 Luottamus Euroopan parlamenttiin ja komissioon	38
5 TIEDOTUSVÄLINEET JA EUROOPAN UNIONI	42
5.1 Euroopan unioni kansallisissa tiedotusvälineissä	43
5.2 Miten tiedotusvälineet esittävät Euroopan unionin?	45
6 PÄÄTELMIÄ	47
LIITTEET	
Liite 1. Technical specifications	49
Liite 2. Suomessa haastatelluille esitetyt kysymykset	52

YHTEENVETO

Eurobarometri-mielipidemittauksen vakiokysymyksiin on pitkään kuulunut kysymys kansalaisten tyytyväisyydestä omaan elämäänsä. Suomalaiset ovat perinteisesti olleet elämäänsä kovin tyytyväisiä ja niin tälläkin kertaa. Suomalaisista 95 prosenttia sanoo olevansa erittäin tai melko tyytyväinen elämäänsä. Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 80 % on erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä. Voidaan siis todeta, että suomalaiset ovat edelleenkin selvästi keskimääräistä EU-kansalaista tyytyväisempiä elämäänsä.

Suomalaisista 94 prosenttia uskoo Suomen taloudellisen tilanteen olevan hyvä. Heistä 79 prosenttia uskoo puolestaan Euroopan taloudellisen tilanteen olevan hyvä. Suomen taloudellinen tilanne arvioidaan siis keskimääräistä EU-tasoa paremmaksi. Vastaajista 76 prosenttia on sitä mieltä, että työllisyystilanne Suomessa on hyvä. Kaikista vastaajista 84 prosenttia kaikista vastaajista arvioi ympäristön tilan ja 82 prosenttia sosiaaliturvan tilan Suomessa hyväksi.

Tärkeimmät, ratkaistavat ongelmat Suomessa

Suomalaisille lueteltiin erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia ja heitä pyydettiin nimeämään näistä kaksi tärkeintä, jotka heidän mielestään tulisi ratkaista ensisijaisesti. Kaikkein eniten kansalaisia huolettivat terveydenhuoltojärjestelmä (49 %), hintojen nousu ja inflaatio (22 %) sekä työttömyys (19 %). Terveydenhuoltoon liittyvät kysymykset kohosivat ensimmäiselle sijalle Eurobarometri-mielipidemittauksessa nro 66, joka tehtiin syksyllä 2006. Vaikka työttömyys koetaan yhä tärkeäksi ongelmaksi, ovat sen saamat maininnat laskeneet neljänneksellä vuodessa, kuvastaen mitä ilmeisimmin Suomen tämän hetkistä suhteellisen hyvää työllisyystilannetta.

Terveydenhuollon tila huolestuttaa ehkä hieman yllättäen eniten johtavassa asemassa työskenteleviä. Hintojen nousuun ja inflaatioon liittyvät asiat huolestuttavat muita enemmän kotityötä tekeviä ja pohjoissuomalaisia. Tarkasteltaessa kaikkien jäsenmaiden kansalaismielipidettä voidaan todeta, että unionin kansalaiset pitävät edelleen työttömyyttä suurimpana ongelmana. Seuraavaksi tärkeimmäksi kaikkien jäsenmaiden kansalaiset ovat nimenneet hintojen nousun ja inflaation sekä rikollisuuden.

Mihin suuntaan asiat ovat menossa

Kansalaisia pyydettiin myös arvioimaan, ovatko asiat Suomessa ja Euroopan unionissa heidän mielestään menossa hyvään vai huonoon suuntaan. Suomalaisista yli puolet (51 %) uskoo, että asiat Suomessa ovat menossa hyvään suuntaan, kun taas yksi kolmasosa kansalaisista (33 %) uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan. Heistä 40 prosenttia uskoo, että asiat ovat menossa Euroopan unionissa hyvään suuntaan ja lähes yhtä moni (37 %) uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan.

Siihen, että asiat Suomessa ovat tällä hetkellä menossa hyvään suuntaan, uskovat

etenkin opiskelijat, oikeiston kannattajat, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja 15–24-vuotiaat.

Luottamus yhteiskunnallisiin instituutioihin

Kansalaisilta tiedusteltiin myös, luottavatko he eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Tarkasteltaessa suomalaisten vastauksia voidaan todeta, että 65 prosenttia suomalaisista luottaa kansalliseen eduskuntaan ja 58 prosenttia luottaa Suomen hallitukseen. Suomalaisista yli puolet (51 %) ei luota Euroopan unioniin. Suomen hallitukseen luottavat etenkin oikeiston kannattajat, opiskelijat, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja pohjoissuomalaiset.

Euroopan unioni ja kansalaiset

Suomalaisista 55 prosenttia ei katso ymmärtävänsä Euroopan unionin toimintatapoja. Heistä 69 prosenttia ei usko, että heidän äänellään on merkitystä Euroopan unionissa, ja peräti 89 prosenttia heistä on sitä mieltä, etteivät he tunne olevansa paljon mukana Euroopan unionin asioissa.

Siihen, että heidän äänellään on merkitystä Euroopan unionissa, uskovat etenkin opiskelijat, korkeasti koulutetut ja johtavassa asemassa työskentelevät. Vähiten oman äänensä merkitykseen Euroopan unionissa uskovat kotityötä tekevät, itsenäisen ammatin harjoittajat ja vähiten koulutetut suomalaiset.

Kaikista EU-kansalaisista 61 prosenttia ei usko, että heidän äänellään on merkitystä. Kolme neljästä ei tunne olevan mukana Euroopan unionin asioissa. Yli puolet heistä, 51 prosenttia, sanoo, etteivät he ymmärrä Euroopan unionin toimintatapoja, kun taas 40 prosenttia katsoo ymmärtävänsä niitä. Unioni on siis yhä edelleen jäänyt vieraaksi ja kaukaiseksi kansalaisilleen.

Vallan jakautuminen jäsenmaiden kesken

Peräti 95 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa. Suomalaisista 63 prosenttia uskoo, että Suomella on merkitystä Euroopan unionissa, mutta vain 28 prosenttia uskoo Suomen vaikutusvallan enää kasvavan tulevaisuudessa. Kolme neljästä vastanneesta ei usko, että Suomen edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa.

Kaikista EU-kansalaisista 74 prosenttia uskoo suomalaisten tavoin, että suurimmilla mailla on eniten valtaa ja 61 prosenttia uskoo, että heidän maallaan on merkitystä Euroopan unionissa. EU-kansalaisista 43 prosenttia uskoo maansa merkityksen kasvavan tulevaisuudessa. Hieman alle puolet (46 %) kaikkien jäsenmaiden kansalaisista ei usko, että heidän maansa edut otetaan hyvin huomioon, kun taas 38 prosenttia vastaajista uskoo tähän.

Euroopan poliittiset asiat

Suomalaisista 27 prosenttia uskoo, että suomalaiset kaiken kaikkiaan ovat hyvin tietoisia Euroopan poliittisista asioista, ja 73 prosenttia on sitä mieltä, etteivät he ole tietoisia eurooppalaisista poliittisista asioista. Kaikista EU-kansalaisista 78 prosenttia ei usko maanmiestensä olevan tietoisia Euroopan poliittisista asioista.

Missä asioista tulisi päättää

Suomalaisista 90 prosenttia on sitä mieltä, että *eläkkeistä* tulisi päättää Suomen hallituksessa, ja vain yksi kymmenestä antaisi eläkkeitä koskevan päätösvallan Euroopan unionille. Hieman muita enemmän tätä mieltä olivat itäsuomalaiset, joista 97 prosenttia pitäisi eläkkeisiin liittyvän päätösvallan Suomen hallituksella. Pohjoissuomalaisista ja vähiten koulutetuista samaa mieltä on 96 prosenttia.

Valtaosa suomalaisista, 69 prosenttia, on sitä mieltä, että *ympäristönsuojelusta* tulisi päättää Euroopan unionissa. Tämä luku on noussut 16 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 73 prosenttia on sitä mieltä, että ympäristöasioista tulisi päättää Euroopan unionissa, ja 24 prosenttia haluaisi pitää päätösvallan ympäristöä koskevissa asioissa kansallisilla hallituksilla.

Suomalaisista 70 prosenttia on sitä mieltä, että *talouteen* liittyvistä kysymyksistä tulisi päättää kansallisesti, Suomen hallituksessa. Euroopan unionille päätösvallan antaisi 29 prosenttia.

Vaikka 70 prosenttia suomalaisista oli sitä mieltä, että talouteen liittyvistä kysymyksistä pitäisi päättää Suomen hallituksessa, antaisi 60 prosenttia heistä päätösvallan *inflaatiota ja hintojen nousua* koskevissa asioissa Euroopan unionille.

Euroopan unionin rooli Suomen kohdalla

Yli puolet suomalaisista (64 %) arvioi Euroopan unionin roolin olevan myönteinen puhuttaessa ympäristönsuojelusta ja vain 12 prosenttia arvioi roolin kielteiseksi. Taloudellisen tilanteen suhteen 42 prosenttia kansalaisista arvioi Euroopan unionin roolin Suomen kannalta myönteiseksi. Kansalaisista 35 % uskoo, että Euroopan unionin rooli on kielteinen hintojen nousun ja inflaation suhteen.

Euroopan unionin tulevaisuus

Suomalaisista 60 prosenttia suhtautuu optimistisesti Euroopan unionin tulevaisuuteen, kun taas 37 prosenttia suhtautuu siihen pessimistisesti. Kaikkein optimistisimmin Euroopan unionin tulevaisuuteen suhtautuvat kaupungeissa asuvat, opiskelijat, johtavassa asemassa työskentelevät ja 25-39-vuotiaat. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 66 prosenttia suhtautuu optimistisesti Euroopan unionin tulevaisuuteen, kun taas 26 prosenttia suhtautuu siihen pessimistisesti.

Mitä asioita Euroopan unionin tulisi painottaa

Suomalaisten mielestä kaikkein eniten tulisi painottaa ympäristöasioita. Tätä mieltä on yli puolet eli 54 prosenttia kansalaisista. Heistä 45 prosenttia on sitä mieltä, että energia-asioita tulisi painottaa, ja 33 prosentin mielestä olisi painotettava kamppailua rikollisuutta vastaan. Jo edellisessä Eurobarometri-mielipidemittauksessa nousi esille, miten tärkeinä suomalaiset tällä hetkellä pitävät ympäristö- ja energia-asioita. Ympäristöasioiden painottamisen kannalla ovat etenkin naiset, itsenäisen ammatin harjoittajat ja työttömät.

Ulkopolitiikka ja maahanmuuttopolitiikka

Suomalaisista 87 prosenttia uskoo, että Euroopan unionin ulkopolitiikan pitäisi olla riippumaton. Kaikista EU-kansalaisista tätä mieltä on 78 prosenttia.

Suomalaisista 64 prosenttia on sitä mieltä, että maahanmuuttopolitiikan tulisi olla yhtenäinen Euroopan ulkopuolelta tulevia ihmisiä kohtaan kaikissa EU-maissa. Kaikista EU-kansalaisista tätä mieltä on 74 prosenttia.

Suomen jäsenyys Euroopan unionissa

Suomalaisista 45 prosenttia pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana (+3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), 21 prosenttia taas huonona (-3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Kansalaisista 33 prosenttia on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä eikä huono asia. Jäsenyyttä pitävät hyvänä asiana johtavassa asemassa työskentelevät, opiskelijat ja kaupunkilaiset.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa pitää hyvänä asiana 58 prosenttia (+1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa), huonona asiana 13 prosenttia (-2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja ”ei hyvänä eikä huonona” asiana 25 prosenttia.

Suomalaisista 51 prosenttia uskoo Suomen hyötynen jäsenyydestään (-1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa). Kansalaisia, jotka eivät usko Suomen hyötynen jäsenyydestään, on tällä hetkellä 43 prosenttia koko väestöstä (+2 prosenttiyksikköä). Eniten Suomen uskovat hyötynen EU-jäsenyydestään opiskelijat, johtavassa asemassa työskentelevät, 15–24 -vuotiaat ja kaupungeissa asuva. Muita ryhmiä, jotka uskovat Suomen hyötynen jäsenyydestään, ovat korkeasti koulutetut ja oikeiston kannattajat.

Suomalaisista 53 prosenttia sanoo luottavansa Euroopan parlamenttiin ja yhtä moni sanoo luottavansa Euroopan komissioon.

Euroopan unioni tiedotusvälineissä

Suomalaisten mielestä tiedotusvälineissä ei puhuta liikaa Euroopan unionista. Vain 2–4 prosenttia kansalaisista, tiedotusvälineestä riippuen, on sitä mieltä, että Euroopan

unionista puhutaan liikaa. Suurin osa suomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan suunnilleen sopivasti lehdistössä (71 %), televisiossa (62 %) ja radiossa (55 %).

Varsinkin työttömät ovat sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan liian vähän televisiossa, radiossa ja lehdistössä. Myös opiskelijat, kaupunkilaiset ja itäsuomalaiset ovat sitä mieltä, että televisiossa puhutaan liian vähän Euroopan unionista. 15–24-vuotiaiden, opiskelijoiden, pohjoissuomalaisten ja itäsuomalaisten mielestä puolestaan radiossa puhutaan liian vähän Euroopan unionista. Opiskelijoista 22 prosenttia ja 18 prosenttia pohjoissuomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan liian vähän internetissä.

Valtaosa suomalaisista on sitä mieltä, että tiedotusvälineet esittävät Euroopan unionin tasapuolisesti. Kansalaisista 23 prosenttia on kuitenkin sitä mieltä, että Euroopan unioni esitetään liian myönteisesti televisiossa, 21 prosentin mielestä se esitetään liian myönteisesti lehdistössä ja 15 prosentin mielestä radiossa. Suomalaisista seitsemän prosenttia on sitä mieltä, että lehdistössä puhutaan Euroopan unionista liian kielteisesti ja kuusi prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan liian kielteisesti televisiossa.

1 JOHDANTO

Eurobarometri on tutkinut jo useiden vuosien ajan Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisten mielipiteitä Euroopan unionista. Raportti tarkastelee mm. Euroopan unionia suomalaisesta näkökulmasta, Euroopan unionin yleistä kannatusta Suomessa ja suomalaisten suhtautumista Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa sekä suhtautumista Euroopan unionin perustuslakiin. Raportissa tarkastellaan myös tiettyjä mielipidemuutoksia kussakin mielipidemittauksessa kysyttävien kysymysten suhteen pidemmällä aikavälillä. Suomalaisten mielipiteitä verrataan myös muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaismielipiteeseen.

1.1 Tutkimuksen toteuttaminen

Syksyllä 2007 Eurobarometri-kysely toteutettiin 27 jäsenvaltiossa, neljässä jäsenehdokasmaassa ja Pohjois-Kyproksella syyskuun 22. ja lokakuun 3. päivän välisenä aikana. Kysely koski asenteita EU:ta kohtaan sekä muita ajankohtaisia, poliittisesti ja yhteiskunnallisesti kiinnostavia aiheita. Kyselyyn osallistui kaiken kaikkiaan 31 790 yli 15-vuotiasta eurooppalaista, joista 26 768 oli EU:n jäsenmaiden kansalaisia. Suomen kansallinen raportti perustuu mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1 033 suomalaista ja jotka muodostavat sukupuoli-, ikä-, ammatti- sekä aluejakaumaltaan edustavan otoksen suomalaisista. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan tasolla mielipidetiedustelun tekoa koordinoi TNS Opinion & Social-konsortio, johon kuuluvat TNS (Taylor Nelson Sofres) ja EOS Gallup Europe. Suomessa haastattelut suoritti TNS Gallup Oy. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ihmisten kotona ja kussakin maassa maan omilla kielillä.

Raportin toisessa luvussa tarkastellaan yleistä ilmapiiriä Suomessa; kuinka tyytyväisiä suomalaiset ovat elämäänsä ja miten he suhtautuvat tulevaisuuteen. Luvussa tarkastellaan myös sitä, mitkä kysymykset tällä hetkellä ovat suomalaisten mielestä tärkeimpiä ja ratkaisua vaativia. Muita luvussa käsiteltäviä asioita ovat suomalaisten arviot siitä, mihin suuntaan maamme kehitys on menossa ja kuinka paljon he luottavat kansalliseen hallitukseen ja eduskuntaan.

Raportin kolmannessa luvussa käsitellään suomalaisten mielipiteitä eräistä Euroopan unioniin liittyvistä asioista. Luvussa tarkastellaan myös kansalaisten mielipiteitä Euroopan unionin tulevaisuudesta.

Neljännessä luvussa tarkastellaan Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa. Kuinka suuri osa väestöstä uskoo jäsenyyden olleen hyvä tai huono asia? Entä uskovatko kansalaiset Suomen hyötynneen jäsenyydestään? Luvun lopussa käsitellään suomalaisten luottamusta Euroopan parlamenttiin ja komissioon.

Raportin viides luku käsittelee tiedotusvälineitä ja Euroopan unionista tiedottamista Suomessa. Luvussa tarkastellaan kansalaisten luottamusta eri tiedotusvälineisiin ja sitä, minkälaisena he kokevat Euroopan unionista tiedottamisen.

Haastattelujen tulosten esittämisen apuna on käytetty kaavioita ja taulukoita. Nämä esittävät aina suomalaisten mielipidettä, jollei muuta mainita. Eräissä taulukoissa verrataan suomalaisten mielipiteitä kansalaismielipiteeseen muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Kyseinen vertailuluku on ilmaistu lyhenteellä **EU27** ja se tarkoittaa kaikkien Euroopan unionin 27 jäsenvaltion mielipiteiden laskennallista keskiarvoa. Kysymykset, joiden kysymyksen asettelu viittaa suoranaisesti Suomeen (esimerkiksi kysymys ”Onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne..?”), on kussakin jäsenvaltiossa esitetty kyseistä maata koskevana.

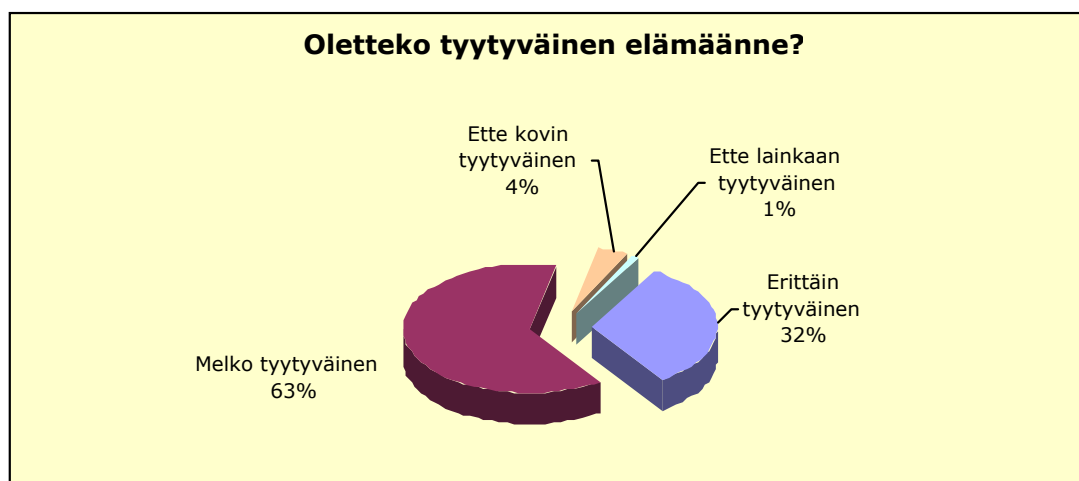
2 YLEINEN ILMAPIIRI SUOMESSA

Tässä luvussa tarkastellaan suomalaisten tyytyväisyyttä omaan elämäänsä tällä hetkellä. Luvussa tarkastellaan sitä, mitkä kansalaisten mielestä ovat tärkeimmät, ratkaisua vaativat ongelmat tällä hetkellä Suomessa, ja sitä, mihin suuntaan he uskovat Suomen olevan menossa. Luvussa käsitellään myös suomalaisten luottamusta kansalliseen hallitukseen ja eduskuntaan. Suomalaisten mielipiteitä verrataan muiden jäsenmaiden kansalaisten mielipiteisiin.

Eurobarometri-mielipidemittauksen vakiokysymyksiin on pitkään kuulunut kysymys kansalaisten tyytyväisyydestä omaan elämäänsä. Suomalaiset ovat perinteisesti olleet elämäänsä kovin tyytyväisiä ja niin on tälläkin kertaa. Kansalaisista 95 prosenttia sanoo olevansa erittäin tai melko tyytyväinen elämäänsä.

- Suomalaisista 95 % on erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä -

Suomalaisista 95 % (+1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) sanoo olevansa erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä. Luku on pysynyt lähestulkoon muuttumattomana jo useamman Eurobarometri-mielipidemittauksen ajan. Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 80 % (ei muutosta) on erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä. Voidaan siis todeta, että suomalaiset ovat edelleenkin selvästi keskimääräistä EU-kansalaista tyytyväisempiä elämäänsä.

Tyytyväisimpiä elämäänsä ovat edelleen kotityötä tekevät sekä toimihenkilöt (molemmat ryhmät 100 %). Myös vähintään neljän hengen talouksissa asuvista 99 prosenttia on tyytyväisiä elämäänsä. Nuorista, 15–24-vuotiaista ja opiskelijoista, 98 prosenttia on tyytyväisiä elämäänsä. Jos tarkastellaan Suomea maantieteellisesti, havaitaan, että tyytyväisimpiä elämäänsä ovat itäsuomalaiset (97 %) ja tyytymättömiä eteläsuomalaiset (94 %). Oikeiston kannattajat (98%) ovat tyytyväisempiä elämäänsä kuin vasemmiston kannattajat (94%). Tyytymättömiä

elämäänsä ovat vähiten koulutetut eli alle 15-vuotiaina koulunsa lopettaneet. Tästä ryhmästä 12 prosenttia on tyytymättömiä elämäänsä. Myös työttömistä 9 prosenttia on tyytymättömiä elämäänsä.

Verrattaessa suomalaisten vastauksia muiden EU-maiden kansalaisten vastauksiin voidaan todeta, että Euroopan unionissa suomalaisiakin tyytyväisempiä elämäänsä olevat löytyvät tällä hetkellä Tanskasta (98 %) sekä Ruotsista ja Alankomaista (molemmat 96 %). Briteistä 91 prosenttia ja belgialaisista 90 prosenttia on tyytyväinen elämäänsä. Elämäänsä tällä hetkellä tyytymättömiä EU-kansalaisia ovat slovakialaiset (tyytymättömiä 69 %) ja liettualaiset (63 %). Muita sellaisia jäsenmaita, joiden kansalaisista vähintään puolet sanoo olevansa tyytymättömiä elämäänsä ovat Portugali, Unkari, Bulgaria ja Romania.

2.1 Suomalaisten arvioita tämän hetkisestä tilanteesta ja lähitulevaisuudesta

- Suomalaisista 94 % pitää Suomen taloudellista tilannetta hyvänä -

Suomalaisia pyydettiin arvioimaan elämäänsä kyseisellä hetkellä. Kansalaisista 94 prosenttia uskoo Suomen taloudellisen tilanteen olevan hyvä. Heistä 79 prosenttia uskoo puolestaan Euroopan taloudellisen tilanteen olevan hyvä. Suomen taloudellinen tilanne arvioidaan siis keskimääräistä EU-tasoa paremmaksi. Vastaajista 76 prosenttia on sitä mieltä, että työllisyystilanne Suomessa on hyvä. Kaikista vastaajista 84 prosenttia kaikista vastaajista arvioi ympäristön tilan ja 82 prosenttia sosiaaliturvan tilan Suomessa hyväksi.

Verrattaessa suomalaisten vastauksia muiden maiden kansalaisten vastauksiin voidaan todeta, että kaikkien jäsenmaiden kansalaisista alle puolet uskoo maansa taloudellisen tilanteen (48 %) tai työllisyystilanteen (36 %) olevan hyvä. Niin ikään alle puolet, 46 prosenttia, pitää ympäristön tai sosiaaliturvan tilaa maassaan hyvänä.

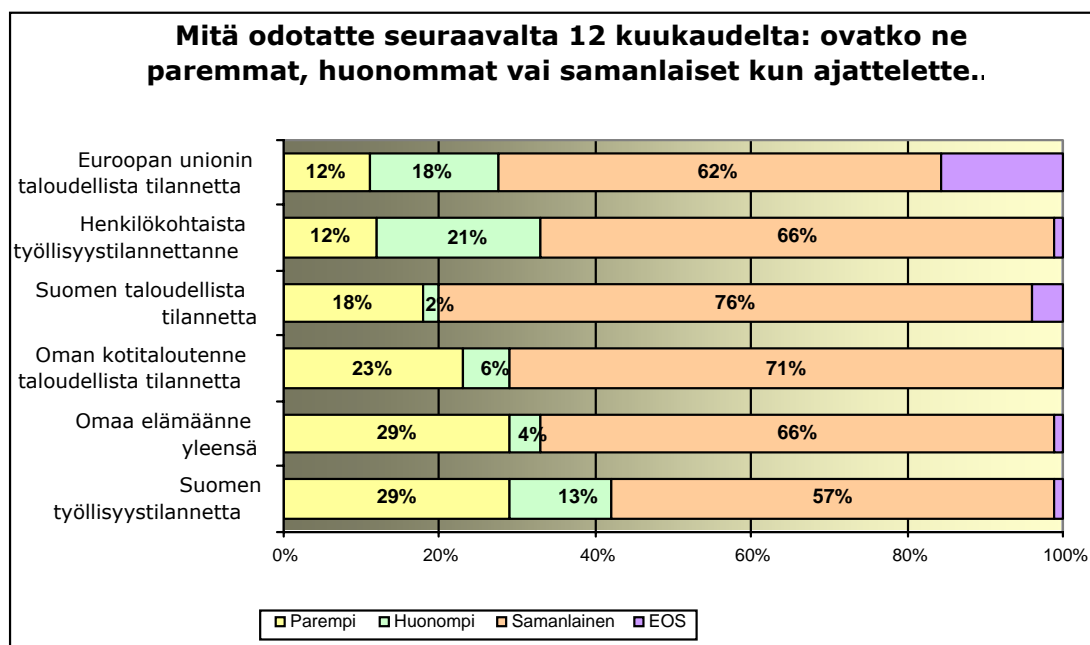
Taloudellisen tilanteen näkevät hyvänä etenkin johtavassa asemassa työskentelevät, joista 97 prosenttia on sitä mieltä, että Suomen taloudellinen tilanne on hyvä. Päinvastaista mieltä ovat etenkin työttömät, joista 22 prosenttia pitää taloudellista tilannetta huonona, sekä vähiten koulutetut (14 %). Miehet pitävät taloudellisesta tilannetta jonkin verran parempana kuin naiset. Kaupungeissa asuvat pitävät tilannetta parempana kuin maaseudulla asuvat. Johtavassa asemassa työskentelevät näkevät myös Euroopan taloudellisen tilanteen parempana kuin muut ryhmät. Kaikkein huonoimpana Euroopan taloudellisen tilanteen näkevät työttömät, eläkeläiset ja vähiten koulutetut.

Työllisyystilannetta Suomessa pitävät hyvänä etenkin itsenäisen ammatin harjoittajat ja johtavassa asemassa työskentelevät. Päinvastaista mieltä ovat puolestaan vähiten koulutetut, kotityötä tekevät, yhden hengen talouksissa elävät, eläkeläiset ja itäsuomalaiset. Ympäristön tilan arvioivat parhaimmaksi pohjoissuomalaiset. Kysyttäessä mielipidettä sosiaaliturvan tilasta Suomessa havaitaan, että etenkin

oikeiston kannattajat ja pohjoissuomalaiset pitävät sitä hyvänä, kun taas vasemmiston kannattajat, työttömät ja toimihenkilöt pitävät sosiaaliturvan tilaa huonona.

Lähitulevaisuus

Suomalaisia pyydettiin arvioimaan, miten he uskovat elämänsä kehittyvän seuraavien 12 kuukauden aikana. Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että 66 prosenttia (+8 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) suomalaisista uskoo oman elämänsä pysyvän muuttumattomana, kun taas 29 prosenttia (-8 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) uskoo sen paranevan. Oman taloudellisen tilanteensa puolestaan uskoo pysyvän muuttumattomana 71 prosenttia (+1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) kansalaisista. Tilanteen paranemiseen uskoo 23 prosenttia (-4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja kuusi prosenttia uskoo taloudellisen tilanteensa huononevan tulevan vuoden aikana. Kansalaisista 94 prosenttia (ei muutosta) uskoo henkilökohtaisen työllisyystilanteensa paranevan tai pysyvän ennallaan. Suomalaisista 78 prosenttia uskoo Suomen taloudellisen tilanteen paranevan tai pysyvän samanlaisena. Heistä 74 prosenttia uskoo Euroopan unionin taloudellisen tilanteen pysyvän samanlaisena tai paranevan.

Etenkin 15–24-vuotiaat (49 %, -5 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), opiskelijat (46 %, -12 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), työttömät (45 %) ja 25–39-vuotiaat uskovat oman elämänsä kehittyvän parempaan suuntaan seuraavien 12 kuukauden aikana. Oman kotitaloutensa taloudellisen tilanteen paranemiseen uskovat muita enemmän opiskelijat, 15–39-vuotiaat, työttömät ja itsenäisen ammatin harjoittajat.

Henkilökohtaisen työllisyystilanteensa paranemiseen uskovat etenkin työttömät (46 %), opiskelijat (42 %, -4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja 15–24-vuotiaat nuoret (41 %).

Suomen taloudellisen tilanteen paranemiseen uskovat etenkin työttömät ja toimihenkilöt (26 %, -3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Kielteisimmin Suomen taloudellisen tilanteen kehittymiseen suhtautuvat vasemmiston kannattajat, 40–54-vuotiaat, itsenäisen ammatin harjoittajat, johtavassa asemassa työskentelevät, eläkeläiset ja itäsuomalaiset. Suomen työllisyystilanteen paranemiseen tulevan vuoden aikana uskovat puolestaan oikeiston kannattajat ja toimihenkilöt. Kielteisimmin Suomen työllisyystilanteen kehittymiseen suhtautuvat 40–54-vuotiaat.

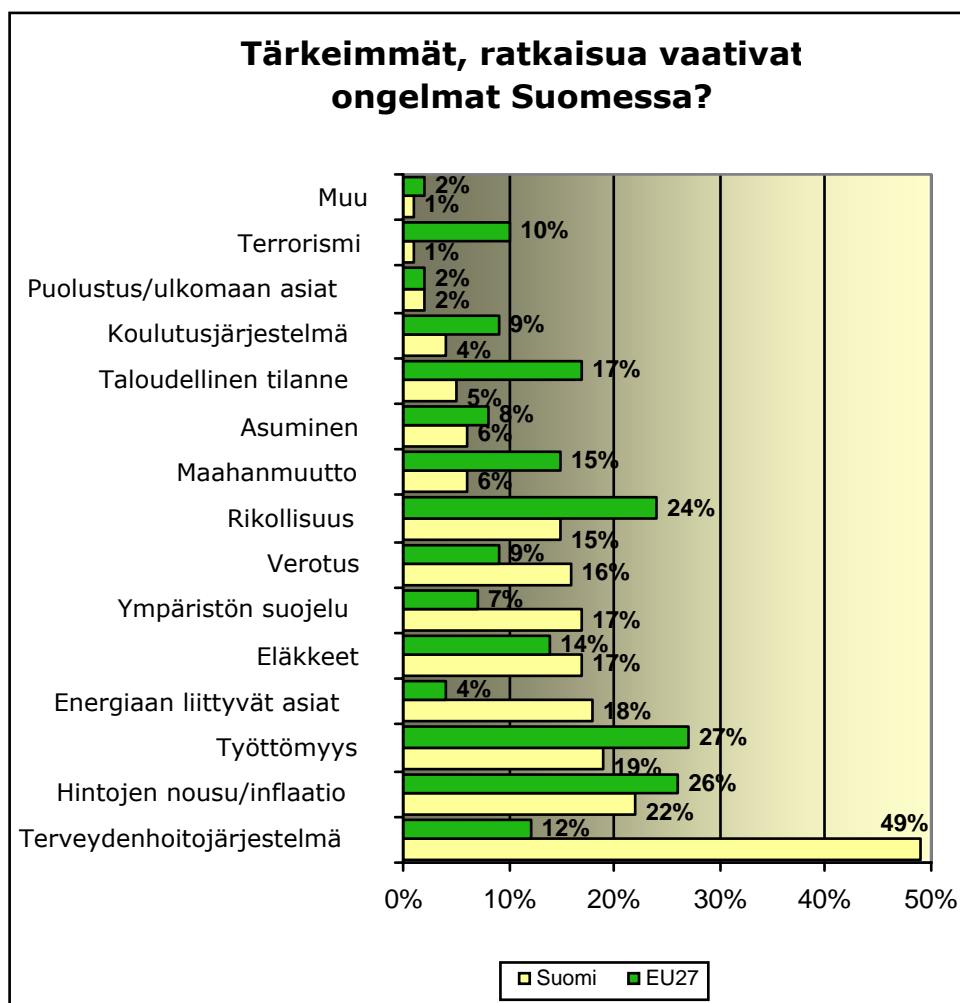
Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 30 prosenttia uskoo elämänsä paranevan ja 66 prosenttia arvioi sen pysyvän muuttumattomana seuraavan 12 kuukauden aikana. Oman maansa taloudellisen tilanteen paranemiseen uskoo 24 prosenttia EU-kansalaisista, kun taas 26 prosenttia uskoo sen huononevan. Oman kotitalouden taloudellisen tilanteen kehittymiseen luotetaan hieman enemmän; 25 prosenttia uskoo taloudellisen tilanteensa paranevan ja 19 prosenttia huononevan. Maansa työllisyystilanteen paranemiseen tulevan vuoden aikana uskoo 26 prosenttia kaikista kansalaisista, joskin lähes yhtä moni, 25 prosenttia, uskoo sen huononemiseen. Oman henkilökohtaisen työllisyystilanteensa paranemiseen uskoo 22 prosenttia ja huononemiseen vain kahdeksan prosenttia. Euroopan unionin taloudellisen tilanteen paranemiseen kaikkien jäsenmaiden kansalaiset uskovat keskimäärin suomalaisia enemmän: joka neljäs EU-kansalainen arvioi Euroopan unionin taloudellisen tilanteen paranevan seuraavan 12 kuukauden aikana. Vastaajista 13 prosenttia uskoo sen huononevan.

2.2 Tärkeimmät, ratkaisua vaativat ongelmat Suomessa

- suomalaisia huolettavat etenkin terveydenhuoltojärjestelmä, hintojen nousu ja inflaatio sekä työttömyys -

Suomalaisille lueteltiin erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia ja heitä pyydettiin nimeämään näistä kaksi tärkeintä, jotka heidän mielestään tulisi ratkaista ensisijaisesti. Kaikkein eniten kansalaisia huolettivat terveydenhuoltojärjestelmä (49 %, +9 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa ja 13 prosenttiyksikköä vuodessa), hintojen nousu ja inflaatio (22 %, +10 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) sekä työttömyys (19 %, -18 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa ja -25 prosenttiyksikköä vuodessa). Mielenpitoisissa tapahtuneet muutokset ovat huomattavia ja kuvastavat selkeitä muutoksia siinä, miten kansalaiset kokevat ongelmat ja miten tärkeitä ne ovat. Terveydenhuoltoon liittyvät kysymykset kohosivat ensimmäiselle sijalle Eurobarometri-mielipidemittauksessa nro 66, joka tehtiin syksyllä 2006, ja ovat siitä lähtien saaneet yhä enemmän mainintoja. Vaikka työttömyys koetaan yhä tärkeäksi ongelmaksi, ovat sen saamat maininnat laskeneet neljänneksellä vuodessa, kuvastaen mitä ilmeisimmin Suomen tämän hetkistä suhteellisen hyvää työllisyystilannetta.

Hintojen nousu ja inflaatio kohosi työttömyyttä tärkeämmäksi ongelmaksi edellisessä Eurobarometri-mielipidemittauksessa ja se on tällä kertaa saanut vielä enemmän mainintoja. Mitä ilmeisimmin asia huolestuttaa kansalaisia enenevässä määrin. Energiaan liittyvät kysymykset nousivat kansalaistietoisuuteen viime Eurobarometri-mielipidemittauksessa ja ovat pitäneet pintansa tässäkin kyselyssä (ei muutosta luvuissa).

Terveystieteiden tila huolestuttaa ehkä hieman yllättäen eniten johtavassa asemassa työskenteleviä. Hintojen nousuun ja inflaatioon liittyvät asiat huolestuttavat etenkin kotityötä tekeviä ja pohjoissuomalaisia. Työttömyyden hoitamisen kokevat kiireellisiksi etenkin kotityötä tekevät, 15–24-vuotiaat ja opiskelijat. Energia-asiat huolestuttavat johtavassa asemassa työskenteleviä ja itsenäisen ammatin harjoittajia.

Tarkasteltaessa kaikkien jäsenmaiden kansalaismielipidettä voidaan todeta, että unionin kansalaiset pitävät edelleen työttömyyttä (-6 prosenttiyksikköä) suurimpana ongelmana. Seuraavaksi tärkeimmäksi kaikkien jäsenmaiden kansalaiset ovat

nimenneet hintojen nousun ja inflaation (+8 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) sekä rikollisuuden (ei muutosta). Myös Euroopan unionin tasolla voimme havaita, että huoli hintojen noususta ja inflaatiosta on heräämässä kansalaisten keskuudessa. Myös työttömyyden tärkeyden väheneminen on koko Euroopan unionin alueella näkyvä ilmiö ja kuvastaa epäilemättä hyvää työllisyystilannetta unionin alueella. Asiaa tiedusteltaessa 83 prosenttia kaikista EU-kansalaisista arvioi oman henkilökohtaisen työllisyystilanteensa paranevan tai pysyvän samanlaisena tulevan vuoden aikana.

Työttömyys huolestuttaa kansalaisia edelleen kaikkein eniten Portugalissa, jossa 54 prosenttia (+1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) nimeää työttömyyden tärkeimmäksi ratkaistavaksi ongelmaksi. Työttömyys huolestuttaa myös Saksassa, joskin entistä vähemmän (-14 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa ja -26 prosenttiyksikköä puolessatoista vuodessa). Nyt 44 prosenttia saksalaisista nimeää työttömyyden tärkeimmäksi ratkaistavaksi ongelmaksi. Hintojen nousu ja inflaatio huolettavat kansalaisia etenkin Latviassa (77 %), Sloveniassa (63 %) ja Liettuassa (62 %). Onkin selkeästi havaittavissa, että tämä asia huolestuttaa eniten uusien jäsenmaiden kansalaisia Euroopan unionin itäisellä alueella.

Rikollisuus puolestaan huolestuttaa eniten irlantilaisia (57 %). Terrorismi huolestuttaa eniten espanjalaisia (37 %, -4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja ympäristöasiat ruotsalaisia (27 %).

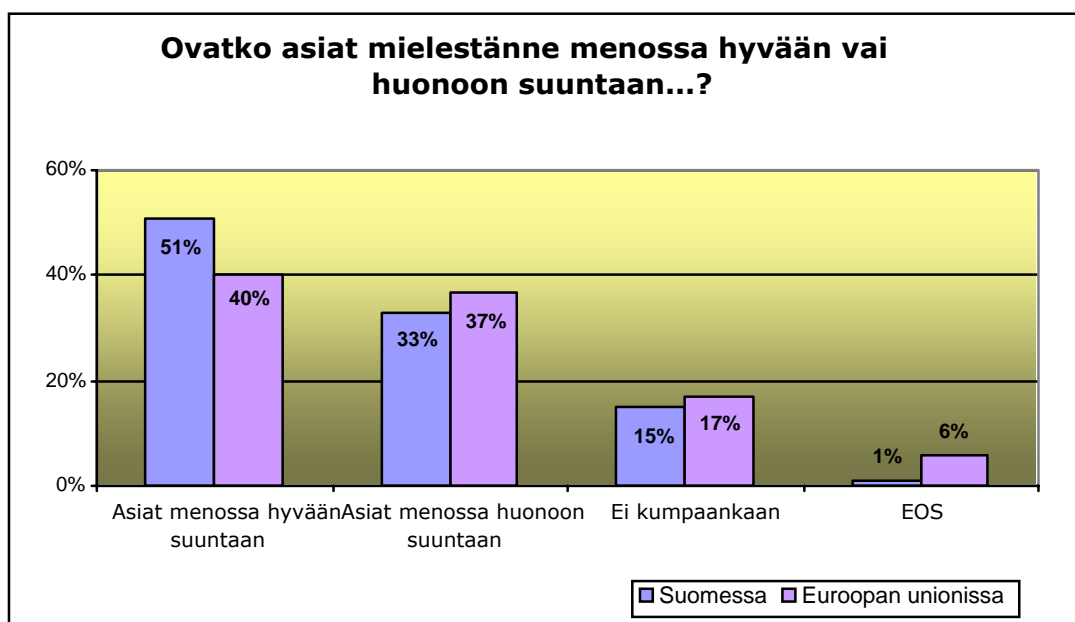
Maahanmuutto koetaan ongelmaksi etenkin Maltassa (40 %) ja Iso-Britanniassa (39 %, +7 prosenttiyksikköä vuodessa). Terveysthuoltoon liittyvät kysymykset huolestuttavat kansalaisia Suomen ohella myös Puolassa (49 %), Irlannissa (45 %), Tanskassa (42 %) ja Ruotsissa (41 %). Terveysthuoltojärjestelmiin liittyvät kysymykset ovat tulleet kansalaisille tärkeämmiksi myös muissa Euroopan unionin jäsenmaissa.

2.3 Mihin suuntaan Suomi on menossa

Kansalaisia pyydettiin myös arvioimaan, ovatko asiat Suomessa ja Euroopan unionissa heidän mielestään menossa hyvään vai huonoon suuntaan. Suomalaisista yli puolet (51 %) uskoo, että asiat Suomessa ovat menossa hyvään suuntaan, kun taas yksi kolmasosa kansalaisista (33 %) uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan. Suomalaisista 40 prosenttia uskoo, että asiat ovat menossa Euroopan unionissa hyvään suuntaan ja lähes yhtä moni (37 %) uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan.

- **Suomalaisista 51 % uskoo, että asiat Suomessa ovat menossa hyvään suuntaan -**

Siihen, että asiat Suomessa ovat tällä hetkellä menossa hyvään suuntaan, uskovat etenkin opiskelijat, oikeiston kannattajat, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja 15–24-vuotiaat. Päinvastaista mieltä puolestaan ovat toimihenkilöt, vasemmiston kannattajat, vähiten koulutetut, 40–54-vuotiaat ja kolmen hengen talouksissa asuvat. Miehet suhtautuvat Suomen talouden suuntaan selkeästi naisia positiivisemmin.

Kaikista EU-kansalaisista 40 prosenttia uskoo, että asiat ovat Euroopan unionissa yleisesti ottaen menossa hyvään suuntaan. Vastaavasti 23 prosenttia uskoo niiden olevan menossa huonoon suuntaan. Luottamus omaan maahan ei ole aivan yhtä vakaata, sillä vain joka kolmas EU-kansalainen uskoo asioiden olevan menossa hyvään suuntaan omassa maassaan ja peräti 41 prosenttia uskoo niiden olevan menossa huonoon suuntaan.

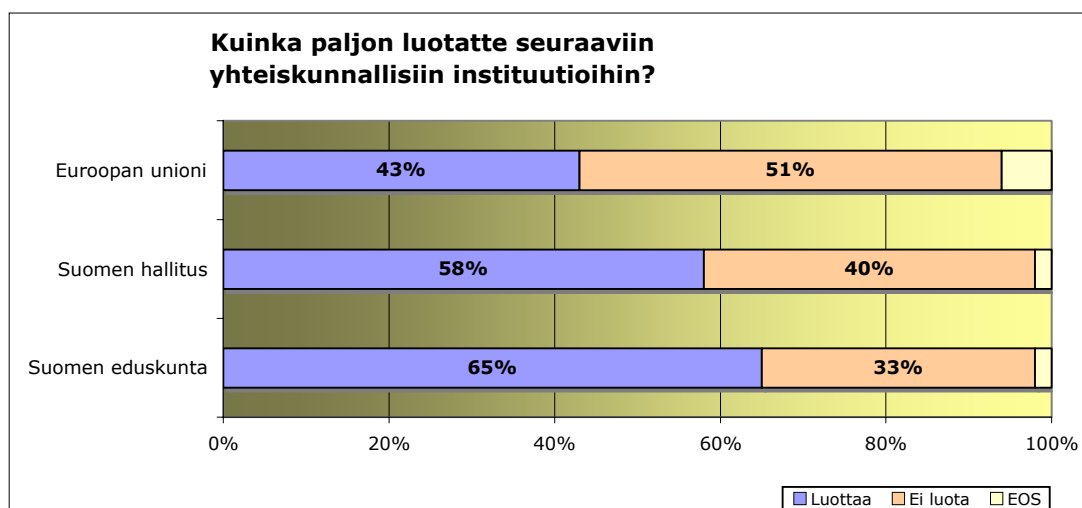
Luottamus Euroopan unionin oikeansuuntaiseen kehitykseen on suurinta Puolassa (64% uskoo kehityksen olevan menossa hyvään suuntaan), Romaniassa (60%) ja Liettuassa (58%). Suomalaisen lisäksi myös briteistä 35 prosenttia ja itävaltalaisista 34 prosenttia uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan.

Oman maansa kehityksen suuntaan luottavat etenkin tanskalaiset (59 % uskoo maansa asioiden olevan menossa hyvään suuntaan) ja virolaiset (56 %). Epäluuloisimmin siihen puolestaan suhtautuvat unkarilaiset, joista peräti 66 prosenttia uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan maassaan. Tätä mieltä on myös 52 prosenttia italialaisista ja 50 prosenttia luxemburgilaisista sekä kyproslaisista.

2.4 Luottamus kansalliseen hallitukseen ja eduskuntaan

- 65 % suomalaisista luottaa Suomen eduskuntaan -

Kansalaisilta tiedusteltiin myös, luottavatko he eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Tarkasteltaessa suomalaisten vastauksia kolmen instituution, Suomen eduskunnan ja hallituksen sekä Euroopan unionin osalta voidaan todeta, että näistä kolmesta instituutiosta suomalaiset luottavat eniten kansalliseen eduskuntaan (65 % luottaa). Suomen hallitukseen luottaa 58 prosenttia vastaajista, kun taas yli puolet (51 %) ei luota Euroopan unioniin.

Suomen hallitukseen luottavat etenkin oikeiston kannattajat (73 %), opiskelijat, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja pohjoissuomalaiset. Vähiten hallitukseen puolestaan sanovat luottavansa toimihenkilöt (57 % ei luota), vasemmiston kannattajat (52 %) ja itäsuomalaiset (47 %). Opiskelijat ja pohjoissuomalaiset luottavat myös eduskuntaan. Näiden ryhmien lisäksi eduskuntaan luottavat myös johtavassa asemassa työskentelevät. Vähiten eduskuntaan luottavat ruumiillista työtä tekevät ja vähiten koulutetut kansalaiset. Opiskelijoiden ohella Euroopan unioniin luottavat 15–24-vuotiaat nuoret ja vähintään neljän hengen talouksissa asuvat.

Oman maansa hallitukseen luottavat vielä suomalaisiakin enemmän luxemburgilaiset (65 %) ja virolaiset (62 %). Itävaltalaisistakin yli puolet, 53 prosenttia, luottaa oman maansa hallitukseen. Pienintä luottamus kansalliseen hallitukseen on Tšekissä (76 % ei luota), Puolassa ja Latviassa (75 %), Unkarissa (74 %) sekä Romaniassa (71 %). Vanhoista jäsenmaista suurinta epäluottamus kansalliseen hallitukseen on Italiassa (65 % ei luota), Iso-Britanniassa (64 %) ja Portugalissa (63 %).

Maansa eduskuntaan luottavat kaikkein eniten tanskalaiset (74 % luottaa). Pienintä luottamus on puolestaan Puolassa, jossa 82 prosenttia kansalaisista sanoo, etteivät he luota kansalliseen eduskuntaan. Tätä mieltä on myös 81 prosenttia tšekkeistä, 77 prosenttia latvialaisista ja 73 prosenttia bulgarialaisista.

Euroopan unioniin luottavat eniten romanialaiset (68 % luottaa), slovenialaiset (65 %), puolalaiset (62 %) ja unkarilaiset (60 %). Vähäisintä luottamus Euroopan unioniin on Iso-Britanniassa, jonka kansalaiset luottavat EU:iin vielä vähemmän kuin suomalaiset. Yli puolet briteistä, 53 prosenttia, ilmoittaa etteivät he luota Euroopan unioniin. Suomi ja Iso-Britannia ovat tosin ainoat jäsenmaat, joiden kansalaisista yli puolet on tätä mieltä. Muita jäsenmaita, joiden kansalaisista merkittävä osa, yli 40 prosenttia, ei luota Euroopan unioniin ovat Saksa (47 % ei luota, 39 % luottaa) ja Ruotsi (45 % ei luota, 40 % luottaa). Itävaltalaisista 43 prosenttia sanoo, etteivät he luota Euroopan unioniin, mutta toisaalta 46 prosenttia heistä luottaa.

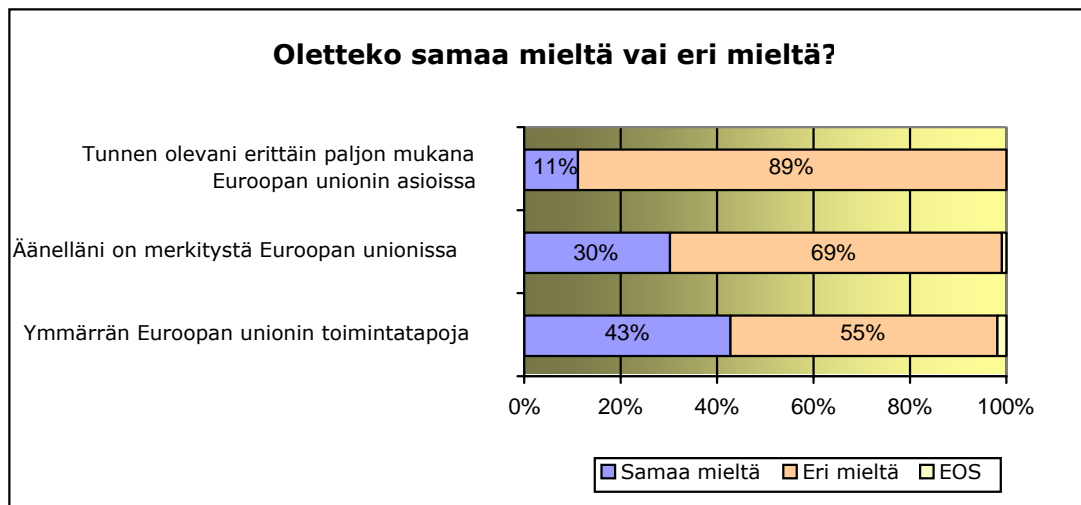
3 SUOMALAISTEN MIELIPITEITÄ EUROOPAN UNIONISTA

Tässä luvussa käsitellään suomalaisten mielipiteitä Euroopan unionista, kuten heidän tietoisuuttaan Euroopan poliittisista asioista ja käsitystään siitä, missä tietyistä asioista tulisi päättää. Heiltä tiedusteltiin myös, mitä mieltä he ovat Euroopan unionin roolista Suomen kannalta ja minkälaisena he näkevät Euroopan unionin tulevaisuuden.

Mielipidetiedustelussa kansalaisille esitettiin myös muutamia väittämiä ja heitä pyydettiin kertomaan, ovatko he samaa vai eri mieltä näiden kanssa.

- 55 % suomalaisista ei ymmärrä Euroopan unionin toimintatapoja -

Alla olevasta kaaviosta voidaan nähdä, että 55 prosenttia vastaajista ei katso ymmärtävänsä Euroopan unionin toimintatapoja. Vastaajista 69 prosenttia puolestaan ei usko, että heidän äänellään on merkitystä Euroopan unionissa, ja peräti 89 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, etteivät he tunne olevansa paljon mukana Euroopan unionin asioissa. Vaikuttaa siis siltä, että kansalaiset kokevat unionin edelleen etäiseksi asiaksi, joka ei kosketa heitä henkilökohtaisesti ja jonka toimintaan he eivät voi vaikuttaa.

Parhaiten Euroopan unionin toimintatapoja sanovat ymmärtävänsä opiskelijat (64 % ymmärtää). Vähiten näitä toimintatapoja arvioivat ymmärtävänsä vähiten koulutetut (80 % sanoo ettei ymmärrä), kotityötä tekevät (72 %), yli 55-vuotiaat (67 %) sekä eläkeläiset ja työttömät (66 %). Siihen, että heidän äänellään on merkitystä Euroopan unionissa, uskovat etenkin opiskelijat, korkeasti koulutetut ja johtavassa asemassa työskentelevät. Vähiten oman äänensä merkitykseen Euroopan unionissa uskovat kotityötä tekevät, itsenäisen ammatin harjoittajat ja vähiten koulutetut suomalaiset.

Kysyttäessä, tuntevatko kansalaiset olevansa mukana Euroopan unionin asioissa, ei suuria eroavaisuuksia eri ryhmien välillä ole havaittavissa. Johtavassa asemassa työskentelevät, korkeasti koulutetut ja itäsuomalaiset tuntevat hieman muita enemmän olevansa mukana Euroopan unionin asioissa, joskaan erot muiden ryhmien mielipiteisiin eivät ole suuria.

- 51 % kaikista EU-kansalaisista ei ymmärrä Euroopan unionin toimintatapoja -

Kaikista EU-kansalaisista yli puolet, 51 prosenttia, sanoo, etteivät he ymmärrä Euroopan unionin toimintatapoja, kun taas 40 prosenttia katsoo ymmärtävänsä niitä. Kansalaisista 61 prosenttia ei usko, että heidän äänellään on merkitystä. Heistä 30 prosenttia puolestaan uskoo siihen, että heidän äänellään on jotain merkitystä. Kaikista kansalaisista kolme neljästä (74 %) ei tunne olevan mukana Euroopan unionin asioissa. Unioni on siis yhä edelleen jäänyt vieraaksi ja kaukaiseksi kansalaisilleen.

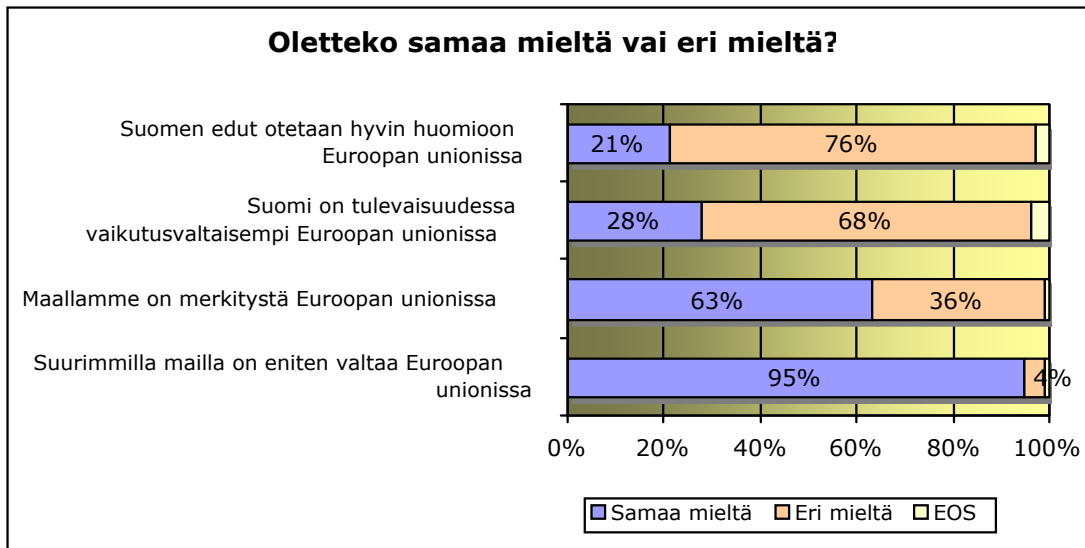
Kaikkein eniten oman äänensä merkitykseen uskovat tanskalaiset, joista 58 prosenttia uskoo äänellään olevan merkitystä. Ranskalaisista, luxemburgilaisista ja alankomaalaisista puolet uskoo äänensä merkitykseen. Kaikkein vähiten äänensä merkitykseen uskovat tšekit (79 % ei usko). Tätä mieltä on myös 78 prosenttia kreikkalaisista, 75 prosenttia slovakeista, 72 prosenttia portugalilaisista sekä 70 prosenttia kyproslaisista ja italialaisista.

Kaikkein parhaiten Euroopan unionin asioissa mukana sanovat olevansa bulgarialaiset (34 %). Vähiten eurooppalaisissa asioissa mukana tuntevat olevansa britit (89 % ei tunne olevansa mukana), kyproslaiset (88 %), kreikkalaiset ja tšekit (molemmat 85 %).

Euroopan unionin toimintatapoja ymmärtävät mielestään parhaiten puolalaiset ja slovenialaiset (59 % ymmärtää) sekä alankomaalaiset ja kyproslaiset (55 %). Vähiten näitä toimintatapoja puolestaan ymmärtävät slovakit (66 % ei ymmärrä), portugalilaiset ja italialaiset (62 %) sekä unkarilaiset (60 %).

- 95 % suomalaisista uskoo, että suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa -

Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että peräti 95 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa. Suomalaisista 63 prosenttia uskoo, että Suomella on merkitystä Euroopan unionissa, mutta vain 28 prosenttia uskoo Suomen vaikutusvallan enää kasvavan tulevaisuudessa. Kolme neljästä vastanneesta ei usko, että Suomen edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa.

Tarkasteltaessa eri sosiodemografisten ryhmien välisiä mielipide-eroja voidaan havaita, että suomalaisten mielipiteiden välillä ei ole havaittavissa mainittavia eroja tiedusteltaessa mielipidettä käsityksestä, jonka mukaan suurimmilla mailla olisi eniten valtaa Euroopan unionissa. Siihen, että maallamme on merkitystä Euroopan unionissa uskovat hieman muita enemmän 15–24-vuotiaat nuoret. Päinvastaista mieltä puolestaan on 47 prosenttia pohjoissuomalaisista, 44 prosenttia työttömistä ja 42 prosenttia kotityötä tekeivistä. Suomen vaikutusvallan lisääntymiseen uskovat lähinnä vain 15–24-vuotiaat (43 %) nuoret ja opiskelijat (38 %). Suomen etujen huomioon ottamiseen uskovat niin ikään 15–24 vuotiaat nuoret ja opiskelijat. Itsenäisen ammatin harjoittajista sen sijaan 84 prosenttia on sitä mieltä, ettei Suomen etuja oteta hyvin huomioon Euroopan unionissa.

Jos verrataan suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden kansalaisten yhteenlaskettuun keskiarvoon, voidaan todeta vastausten olevan osittain samansuuntaisia. Kaikista EU-kansalaisista 74 prosenttia uskoo suomalaisten tavoin, että suurimmilla mailla on eniten valtaa ja 61 prosenttia (63 % suomalaisista) uskoo, että heidän maallaan on merkitystä Euroopan unionissa. Kaikista kansalaisista suurin ryhmä, 43 prosenttia, uskoo maansa merkityksen kasvavan tulevaisuudessa (39 % ei usko tähän). Hieman alle puolet (46 %) kaikkien jäsenmaiden kansalaisista ei usko, että heidän maansa edut otetaan hyvin huomioon, kun taas 38 prosenttia vastaajista uskoo tähän.

Siihen, että suurimmilla mailla on eniten valtaa uskoo 93 prosenttia kyproslaisista ja 91 prosenttia kreikkalaisista. Oman maansa merkitykseen Euroopan unionissa uskovat etenkin ranskalaiset (89 %), tanskalaiset (80 %) sekä saksalaiset, ruotsalaiset ja luxemburgilaiset (79 %). Pienintä usko oman maan merkitykseen on Tšekin (56 % ei usko maallaan olevan merkitystä), Kyproksessa (57 %) ja Kreikassa (55 %).

Oman maansa etujen huomioon ottamiseen uskovat muita enemmän luxemburgilaiset (57 %), belgialaiset (54 %), ruotsalaiset (52 %) ja maltalaiset (50 %). Vähiten tähän puolestaan uskovat kyproslaiset (67 % ei usko) ja tšekit (64 %). Euroopan unionin toimintatapoja sanovat ymmärtävänsä etenkin slovenialaiset ja puolalaiset (59 %).

ymmärtää), sekä kyproslaiset ja alankomaalaiset (55 %). Vähiten Euroopan unionin toimintatapoja sanovat ymmärtävänsä slovakialaiset (66 %), italialaiset ja portugalilaiset (62 %) sekä unkarilaiset (60 %).

Oman maan vaikutusvallan lisääntymiseen uskotaan etenkin Kreikassa (62 % usko), Puolassa (60 %) ja Espanjassa (58 %). Suomalaisten ohella vähiten oman maansa vaikutusvallan lisääntymiseen tulevaisuudessa uskovat alankomaalaiset (73 % ei usko vaikutusvallan lisääntyvän), tanskalaiset (63 %) ja belgialaiset (62 %).

3.1 Suomalaisten tietoisuus Euroopan unionin poliittisista asioista

Eurobarometri-mielipidemittauksessa tiedusteltiin kansalaisilta myös heidän käsitystään siitä, kuinka tietoisia heidän maanmiehensä ovat Euroopan poliittisista asioista.

- 73 % suomalaisista on sitä mieltä, etteivät suomalaiset ole tietoisia eurooppalaisista poliittisista asioista -

Suomalaisista 27 prosenttia (+4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) usko, että suomalaiset kaiken kaikkiaan ovat hyvin tietoisia Euroopan poliittisista asioista, ja 73 prosenttia (-3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) on sitä mieltä, etteivät he ole tietoisia eurooppalaisista poliittisista asioista.

Jos verrataan suomalaisten vastauksia ryhmittäin, voidaan todeta, että parhaiten

suomalaisten uskovat olevan tietoisia eurooppalaisista asioista opiskelijat, 15–24-vuotiaat ja pohjoissuomalaiset. Sen sijaan etenkin työttömät, kotityötä tekevät ja itäsuomalaiset arvioivat, etteivät suomalaiset ole kovinkaan hyvin perillä eurooppalaisista asioista.

Kun verrataan suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden laskennalliseen keskiarvoon, voidaan todeta, että suomalaiset uskovat maanmiestensä olevan tietoisia Euroopan poliittisista asioista useammin kuin keskiarvo EU-kansalainen (vain 18 % kaikista vastanneista uskoo maanmiestensä olevan perillä Euroopan poliittisista asioista, -4 prosenttiyksikön muutos puolessa vuodessa). Kaikista EU-kansalaisista 78 prosenttia (+3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ei usko maanmiestensä olevan tietoisia Euroopan poliittisista asioista.

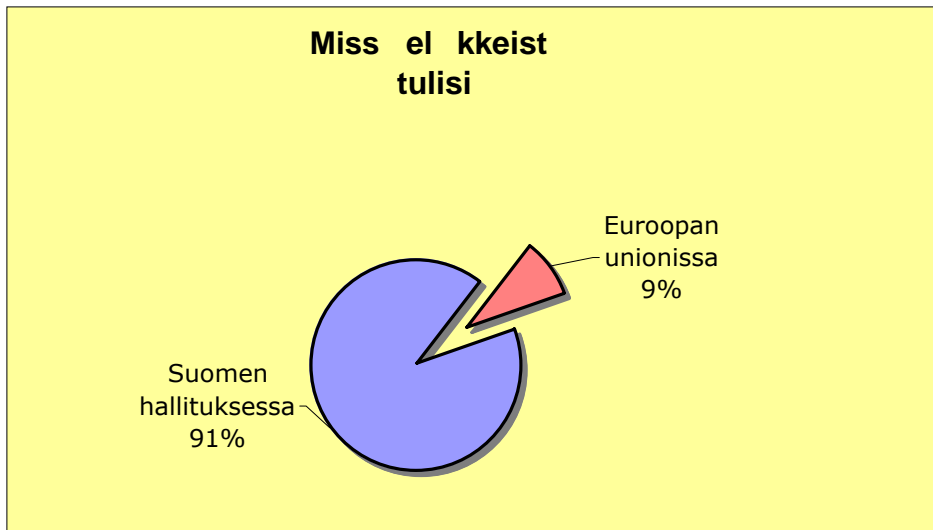
Slovenialaisista 50 prosenttia uskoo maanmiestensä olevan hyvin perillä Euroopan poliittisista asioista. Tätä mieltä on myös 43 prosenttia luxemburgilaisista. Muiden maiden osalta niiden kansalaisten, jotka uskovat maanmiestensä olevan hyvin perillä näistä asioista, määrä jää alle 40 prosentin. Kreikkalaisista 91 prosenttia ei usko maanmiestensä olevan perillä eurooppalaisista asioista. Samaa mieltä ovat myös unkarilaiset (86 %) sekä kyproslaiset ja alankomaalaiset (85 %).

3.2 Missä asioista tulisi päättää?

Suomalaisille lueteltiin eri asioita ja pyydettiin kertomaan, missä näistä asioista tulisi päättää; Suomen hallituksessa vai Euroopan unionissa.

- 90 % suomalaisista haluaa, että eläkkeistä päätetään Suomen hallituksessa -

Suomalaisista 90 prosenttia on sitä mieltä, että eläkkeistä tulisi päättää Suomen hallituksessa, ja vain yksi kymmenestä antaisi eläkkeitä koskevan päätösvallan Euroopan unionille. Hieman muita enemmän tätä mieltä olivat itäsuomalaiset, joista 97 prosenttia pitäisi eläkkeisiin liittyvän päätösvallan Suomen hallituksella. Pohjoissuomalaisista ja vähiten koulutetuistakin samaa mieltä on 96 prosenttia.

- kaikista EU-kansalaisista 70 % haluaa eläkkeistä päätettävän kansallisesti -

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 70 prosenttia haluaa eläkkeistä päätettävän kansallisesti, kun taas 26 prosenttia olisi valmis antamaan päätösvallan Euroopan unionille. Yhdessä Euroopan unionissa tehtäviä eläkepäätöksiä kannattaa 54 prosenttia portugalilaisista ja 51 prosenttia kyproslaisista. Muiden jäsenmaiden kansalaiset kannattavat kansallisesti tehtyjä päätöksiä. Suomalaisten ohella eniten kansallisesti tehtyjen päätösten kannalla ovat tanskalaiset (niinikään 91 %) ja alankomaalaiset (90 %).

- 69 % suomalaisista sanoo, että ympäristönsuojelusta tulisi päättää Euroopan unionissa -

Valtaosa suomalaisista, 69 prosenttia, on sitä mieltä, että ympäristönsuojelusta tulisi päättää Euroopan unionissa. Tämä luku on noussut 16 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa ja voitaneenkin vetää johtopäätös, että kansalaiset ovat havainneet, että ympäristöasioissa ylikansallinen päätöksenteko ja rajat ylittävä yhteistyö on paras keino saavuttaa konkreettisia tuloksia.

Johtavassa asemassa työskentelevistä 82 prosenttia ja opiskelijoista 81 prosenttia on sitä mieltä, että ympäristöön liittyvistä asioista pitäisi päättää yhdessä Euroopan unionissa. Tätä mieltä ovat muita jonkin verran useammin myös 40–54-vuotiaat ja neljän hengen talouksissa asuvat. Sen sijaan vähiten koulutetuista 49 prosenttia haluaisi, että ympäristöasioista päätetään Suomen hallituksessa. Tätä mieltä ovat myös yli 55-vuotiaat, eläkeläiset ja työttömät.

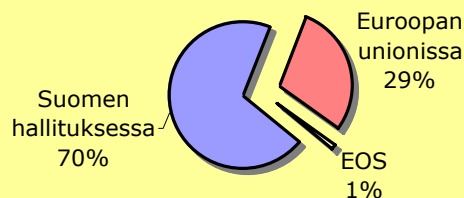
Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 73 prosenttia on sitä mieltä, että ympäristöasioista tulisi päättää Euroopan unionissa, ja 24 prosenttia haluaisi pitää päätösvallan ympäristöä koskevista asioista kansallisilla hallituksilla. Euroopan unionin piirissä yhdessä tehtyjä päätöksiä ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa kannattavat etenkin saksalaiset ja alankomaalaiset (molemmista 88%).

- suomalaisista 70 % mielestä talouteen liittyvistä kysymyksistä tulisi päättää kansallisesti -

Kansalaisilta kysyttiin myös yleisellä tasolla, missä heidän mielestään taloudesta tulisi päättää. Suomalaisista 70 prosenttia on sitä mieltä, että talouteen liittyvistä kysymyksistä tulisi päättää kansallisesti, Suomen hallituksessa. Euroopan unionille päätösvallan antaisi 29 prosenttia.

Päätösvallan Euroopan unionille antaisivat etenkin kotityötä tekevät (63 %), johtavassa asemassa työskentelevät (40 %) ja eteläsuomalaiset (37 %). Maaseudulla asuvista 82 prosenttia sen sijaan haluaisi taloudesta päätettävän Suomen hallituksessa. Samaa mieltä on 81 prosenttia opiskelijoista.

Missä taloudesta mielestänne tulisi päättää?

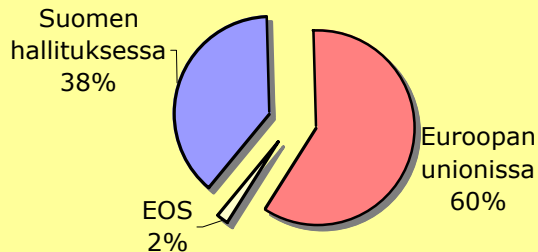
Kaikkien jäsenmaiden kansalaisten yhteenlaskettua mielipidettä tarkasteltaessa voidaan todeta mielipiteiden jakaantuvan tasan: 47 prosenttia antaisi päätösvallan kansallisille hallituksille ja 48 prosenttia Euroopan unionille. Suomen kanssa samoilla linjoissa siitä, että talouteen liittyvät päätökset tulisi tehdä kansallisesti ovat tanskalaiset, ruotsalaiset ja britit (kaikki 73 %). Yli 60 prosenttia portugalilaisista, latvialaisista, liettualaisista, kyproslaisista, italialaisista ja belgialaisista on puolestaan sitä mieltä, että talouteen liittyvistä kysymyksistä tulisi päättää yhdessä Euroopan unionissa.

- 60 % suomalaisista antaisi päätösvallan inflaatiota ja hintojen nousua koskevilla asioilla Euroopan unionille -

Kansalaisilta tiedusteltiin myös, missä heidän mielestään tulisi päättää kamppailusta inflaatiota vastaan. Vaikka 70 prosenttia suomalaisista oli sitä mieltä, että talouteen liittyvistä kysymyksistä pitäisi päättää Suomen hallituksessa, antaisi 60 prosenttia heistä päätösvallan inflaatiota ja hintojen nousua koskevilla asioilla Euroopan unionille. Suomalaisista 38 prosenttia on sitä mieltä, että inflaatioon liittyvistä asioista pitäisi päättää Suomen hallituksessa.

Päätösvallan näissä asioissa antaisivat Euroopan unionille etenkin johtavassa asemassa työskentelevät (75 %), kotityötä tekevät (70 %), opiskelijat ja kolmen hengen talouksissa asuvat (68 %). Vähiten koulutetut, eläkeläiset ja yli 55-vuotiaat sen sijaan pitäisivät päätösvallan Suomessa kamppailtaessa inflaatiota vastaan.

Missä kamppailusta inflaatiota vastaan tulisi mielestänne päättää?

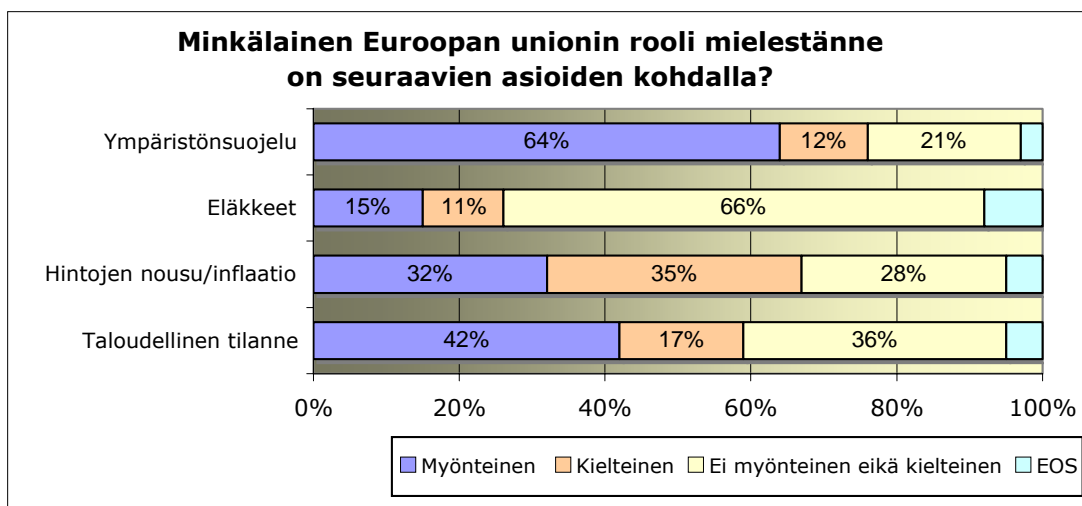
Jos tarkastellaan kaikkien jäsenmaiden vastauksia, voidaan havaita kansalaisten mielipiteen jakautuvan kahtia tämän kysymyksen kohdalla: 49 prosenttia on sitä mieltä, että inflaatioon liittyvistä asioista pitäisi päättää Euroopan unionissa, ja 45 prosenttia puolestaan sitä mieltä, että niistä tulisi päättää kansallisissa hallituksissa.

Kamppailusta inflaatiota vastaan pitäisi päättää kansallisesti etenkin brittien (68 %), puolalaisten ja ruotsalaisten (molemmat 56 %) mielestä. Suomalaisten kanssa samaa mieltä siitä, että asiasta pitäisi päättää Euroopan unionissa, ovat belgialaiset (68%), kyproslaiset (66 %), portugalilaiset (64 %), alankomaalaiset (63 %) ja saksalaiset (62 %).

3.3 Euroopan unionin rooli Suomen kannalta

- 64 % sanoo Euroopan unionin roolin olevan myönteinen ympäristönsuojelun kannalta -

Kansalaisia pyydettiin myös arvioimaan Euroopan unionin roolia Suomen kannalta edellä käsitellyissä asioissa (eläkkeet, ympäristönsuojelu, talous ja kamppailu inflaatiota vastaan) sekä kertomaan, onko se heidän mielestään myönteinen, kielteinen vai neutraali. Yli puolet suomalaisista (64 %) arvioi Euroopan unionin roolin olevan myönteinen puhuttaessa ympäristönsuojelusta ja vain 12 prosenttia arvioi roolin kielteiseksi. Taloudellisen tilanteen suhteen 42 prosenttia kansalaisista arvioi Euroopan unionin roolin Suomen kannalta myönteiseksi. Kansalaisista 35 % uskoo, että Euroopan unionin rooli on kielteinen hintojen nousun ja inflaation suhteen. Toisaalta, kuten juuri totesimme, yli puolet suomalaisista – 60 prosenttia – on valmis antamaan inflaation vastaiseen kamppailuun liittyvät kysymykset Euroopan unionin päätettäväksi. Tässä kohdassa kansalaisten vastaukset ovat hieman ristiriitaisia. Suomalaisista 66 prosenttia on sitä mieltä, että eläkeasioiden osalta Euroopan unionin rooli ei ole myönteinen eikä kielteinen.

Tarkasteltaessa suomalaisia ryhmittäin voidaan todeta, että etenkin johtavassa asemassa työskentelevät näkevän Euroopan unionin roolin positiivisena asiana Suomen talouden kannalta. Muita sellaisia ryhmiä, jotka pitävät Euroopan unionin roolia tässä suhteessa positiivisena, ovat miehet, korkeasti koulutetut, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja oikeiston kannattajat. Työttömistä 36 prosenttia uskoo, että Euroopan unionin rooli on talouden suhteen kielteinen. Osittain samat ryhmät eli johtavassa asemassa työskentelevät, oikeiston kannattajat, kolmen hengen talouksissa asuvat, miehet ja pohjoissuomalaiset uskovat Euroopan unionin roolin inflaation ja hintojen nousun suhteen olevan myönteisen.

Miehet, 40–54-vuotiaat, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja itäsuomalaiset uskovat, että Euroopan unionin rooli ympäristönsuojelun suhteen on positiivinen. Täysin päinvastaista mieltä on peräti 60 prosenttia kotityötä tekevästä. Siihen, että Euroopan unionin rooli eläkkeisiin olisi myönteinen uskovat hieman muita enemmän 15–24-vuotiaat. Sen sijaan toimihenkilöt ja itsenäisen ammatin harjoittajat uskovat roolin olevan kielteinen.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 39 prosenttia uskoo, että Euroopan unionin rooli on oman maan taloudellisen tilanteen suhteen myönteinen. Vastaajista 36 prosenttia uskoo sen olevan kielteinen hintojen nousun ja inflaation kannalta. Eläkkeisiin Euroopan unioni vaikuttaa myönteisesti 15 prosentin mielestä ja kielteisesti 21 prosentin mielestä. Euroopan unionin myönteiseen rooliin ympäristönsuojeluun liittyvissä kysymyksissä uskoo 52 prosenttia kaikista kansalaisista. Vain 14 prosenttia uskoo sen olevan kielteinen.

Euroopan unionin myönteiseen rooliin oman maansa taloudessa uskovat etenkin liettualaiset (62 %) ja virolaiset (61 %). Tanskalaiset uskovat, että Euroopan unionilla on myönteinen rooli inflaation ja hintojen nousun kannalta. Päinvastaista mieltä ovat kyproslaiset, kreikkalaiset, latvialaiset, itävaltalaiset ja luxemburgilaiset, joista yli puolet uskoo Euroopan unionin roolin olevan tässä suhteessa kielteinen.

Romanialaiset, maltalaiset, liettualaiset ja espanjalaiset uskovat Euroopan unionin roolin olevan myönteinen eläkkeiden kannalta. Kreikkalaiset, britit ja slovenialaiset

puolestaan ovat sitä mieltä, että Euroopan unionin rooli heidän maidensa kohdalla on eläkkeiden suhteen kielteinen.

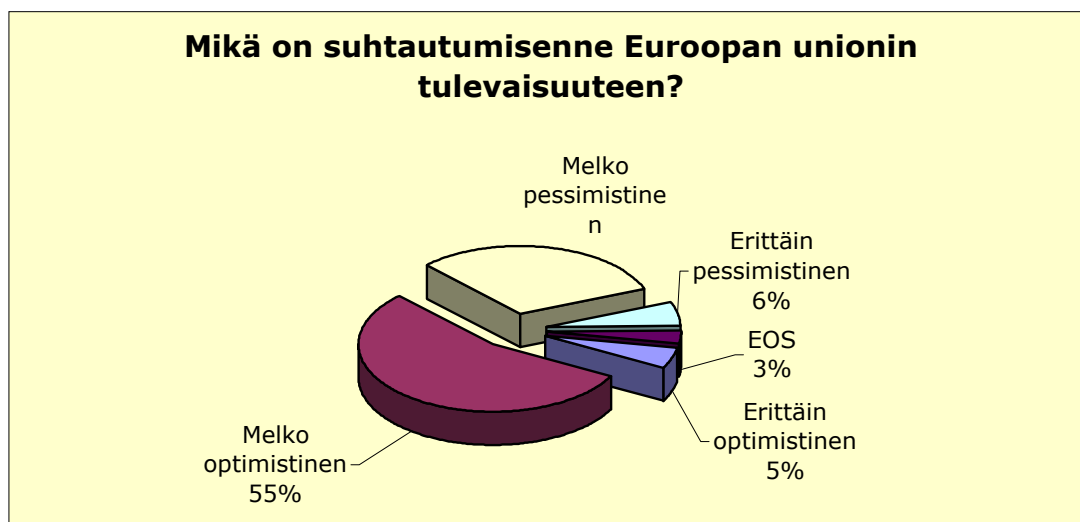
Suurin osa EU-kansalaisista uskoo, että Euroopan unionin rooli ympäristönsuojelun kannalta on myönteinen. Tätä mieltä ovat etenkin puolalaiset, luxemburgilaiset, ranskalaiset, saksalaiset, virolaiset, belgialaiset ja tšekit. Itävaltalaisista peräti 27 prosenttia on päinvastaista mieltä ja uskoo, että Euroopan unionin rooli tässä suhteessa on kielteinen.

3.4 Euroopan unionin tulevaisuus

Euroopan unionilla on jo yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä eurooppalainen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka. Nyt keskustellaan siitä, kuinka paljon pidemmälle näitä tulisi kehittää. Kansalaisille luettiin väittämiä ja heitä pyydettiin kertomaan ovatko he samaa vai eri mieltä väittämien kanssa.

- 60 % suomalaisista suhtautuu Euroopan unionin tulevaisuuteen optimistisesti -

Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että 60 prosenttia (-1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) suomalaisista suhtautuu optimistisesti Euroopan unionin tulevaisuuteen, kun taas 37 prosenttia (-1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) suhtautuu siihen pessimistisesti.

Kaikkein optimistisimmin Euroopan unionin tulevaisuuteen suhtautuvat kaupungeissa asuvat (75 %), opiskelijat (74 %), johtavassa asemassa työskentelevät (72 %) ja 25-39-vuotiaat (67 %). Pessimistisimmin siihen puolestaan suhtautuvat vähiten koulutetut (60 % suhtautuu pessimistisesti) ja kotityötä tekevät (57 %). Muita Euroopan unionin tulevaisuuteen pessimistisesti suhtautuvia ryhmiä ovat eläkeläiset, työttömät, maaseudulla asuvat ja yli 55-vuotiaat.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 66 prosenttia suhtautuu optimistisesti Euroopan unionin tulevaisuuteen, kun taas 26 prosenttia suhtautuu siihen pessimistisesti. Erityisen optimistisesti siihen suhtautuvat puolalaiset ja tanskalaiset, joista 81 prosenttia suhtautuu Euroopan unionin tulevaisuuteen positiivisesti. Kaikkein pessimistisimmin siihen suhtautuvat unkarilaiset, britit, itävaltalaiset ja ranskalaiset.

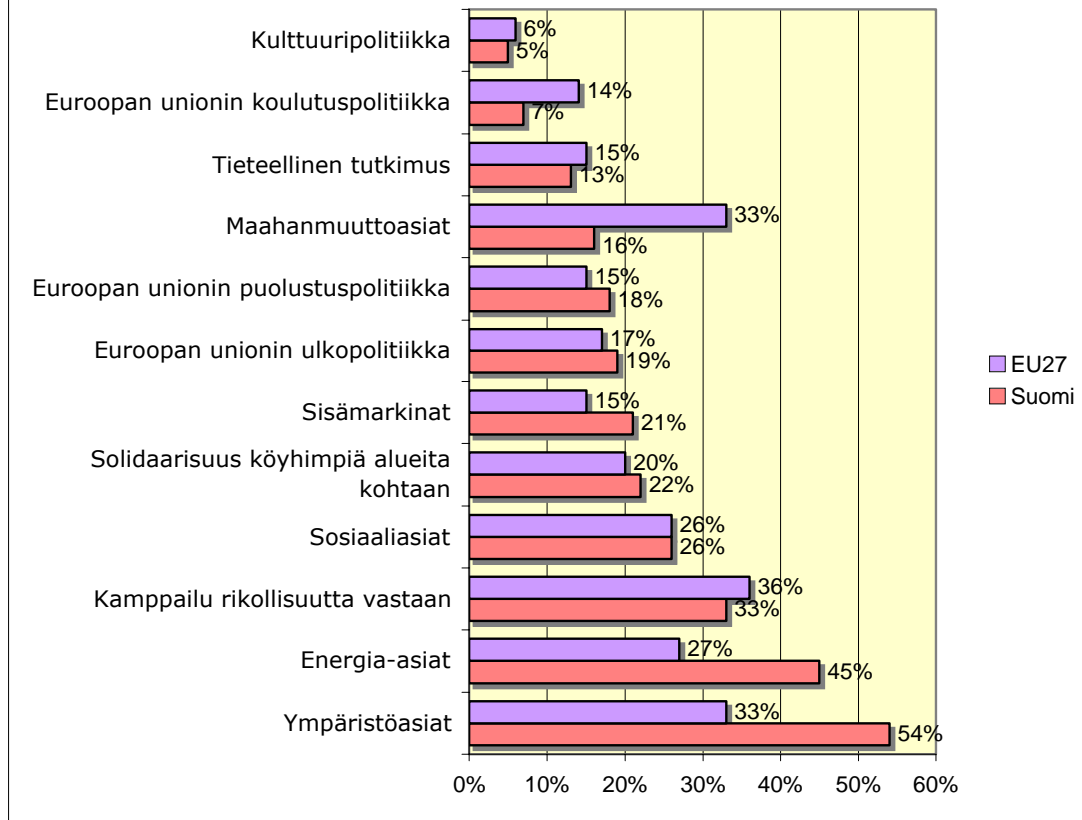
Mitä asioita Euroopan unionin tulisi painottaa tulevina vuosina?

Kansalaisille lueteltiin eri asioita ja heitä pyydettiin nimeämään niistä enintään kolme sellaista, joita Euroopan unionin tulisi heidän mielestään painottaa tulevina vuosina.

- ympäristöasiat tärkeimpiä suomalaisten mielestä -

Suomalaisten mielestä kaikkein eniten tulisi painottaa ympäristöasioita. Tätä mieltä on yli puolet eli 54 prosenttia kansalaisista. Suomalaisista 45 prosenttia on sitä mieltä, että energia-asioita tulisi painottaa, ja 33 prosentin mielestä olisi painotettava kamppailua rikollisuutta vastaan. Jo edellisessä Eurobarometri-mielipidemittauksessa nousi esille, miten tärkeinä suomalaiset tällä hetkellä pitävät ympäristö- ja energia-asioita.

Mitä asioita Euroopan unionin toimielinten tulisi painottaa, jotta EU vahvistuisi tulevaisuudessa?

Ympäristöasioiden painottamisen kannalla ovat etenkin naiset, itsenäisen ammatin harjoittajat ja työttömät. Energia-asiat kokevat muita tärkeämmiksi niin ikään itsenäisen ammatin harjoittajat, mutta myös keskiasteen koulutuksen saaneet, pohjoissuomalaiset ja miehet. Kamppailua rikollisuutta vastaan haluaisivat painottaa etenkin eläkeläiset, yli 55-vuotiaat ja työttömät. Sosiaaliasiat puolestaan kokevat tärkeiksi kotityötä tekevät, pohjoissuomalaiset, ruumiillisen työn tekijät, naiset ja kolmen hengen talouksissa asuvat.

Kun kaikkien jäsenmaiden kansalaismielipiteet laitetaan yhteen, nousee tärkeimmäksi asiaksi kamppailu rikollisuutta vastaan (36 %) sekä maahanmuutto- ja ympäristöasiat (molemmat 33 %). Yllä olevasta kaaviosta voidaan havaita, että vaikka mielipiteet pääasiallisesti menevät yksiin, löytyy joukosta kansallisia erojakin. Tällaisia ovat esimerkiksi ympäristö- ja energia-asioiden korostuminen Suomessa ja maahanmuuttoasioiden korostuminen toisaalla.

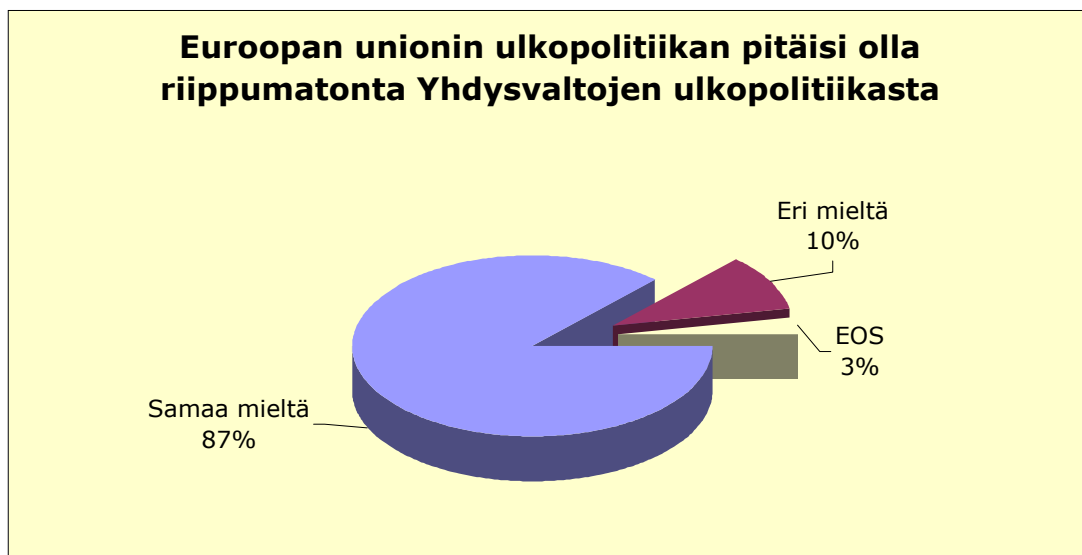
Kamppailu rikollisuutta vastaan koetaan tärkeäksi etenkin Iso-Britanniassa ja Alankomaissa. Ympäristöasioiden painottamista haluaisivat tanskalaiset ja ruotsalaiset. Maahanmuuttoasiat ovat tärkeitä etenkin briteille ja maltalaisille.

Ulkopolitiikka

- 87 % suomalaisista sanoo, että Euroopan unionin ulkopolitiikan pitäisi olla riippumatonta Yhdysvaltojen ulkopolitiikasta -

Kansalaisille esitettiin väittämä koskien Euroopan unionin ulkopolitiikkaa ja sitä, pitäisikö sen olla riippumatonta Yhdysvaltojen ulkopolitiikasta. Suomalaisista 87 prosenttia on samaa mieltä väittämän kanssa ja uskoo, että Euroopan unionin ulkopolitiikan pitäisi olla riippumatonta. Kaikista EU-kansalaisista tätä mieltä on 78 prosenttia.

Eri sosiodemografisten ryhmien mielipiteissä ei ole suuria eroja, mutta jos jotain halutaan nostaa esille, voidaan todeta, että riippumatonta ulkopolitiikkaa kannattavat hieman muita enemmän 25–39-vuotiaat, johtavassa asemassa työskentelevät ja toimihenkilöt. Eniten eri mieltä väittämän kanssa ovat opiskelijat, heistäkin tosin vain 14 prosenttia.

Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 78 prosenttia on sitä mieltä, että EU:n politiikan pitäisi olla riippumatonta Yhdysvaltojen ulkopolitiikasta, ja vain 11 prosenttia on eri mieltä väittämän kanssa. Muita enemmän Yhdysvalloista riippumatonta ulkopolitiikkaa kannattavat kreikkalaiset (94 %) ja saksalaiset (91 %).

Maahanmuuttopolitiikka

Kansalaisille esitettiin myös väittämä koskien maahanmuuttopolitiikkaa ja sitä, että sen tulisi olla yhtenäinen Euroopan ulkopuolelta tulevia ihmisiä kohtaan kaikissa EU-maissa. Suomalaisista 64 prosenttia on tätä mieltä ja 32 prosenttia päinvastaista

mieltä. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 74 prosenttia on samaa mieltä väittämän kanssa.

Suomalaisista Euroopan unionin jäsenmaiden yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa kannattavat etenkin toimihenkilöt, korkeasti koulutetut, kaupungeissa asuvat, itsenäisen ammatin harjoittajat ja 40–54-vuotiaat.

Vastaukset ilmentävät EU-maiden kansallisia eroja sekä erityisesti sitä, että on maita, joissa maahanmuutto koetaan huomattavasti suurempana ongelmana kuin Suomessa. Maahanmuuttopolitiikan yhtenäistämistä toivovat etenkin Slovakia, Slovenia, Alankomaat, Kypros, Kreikka, Saksa ja Belgia.

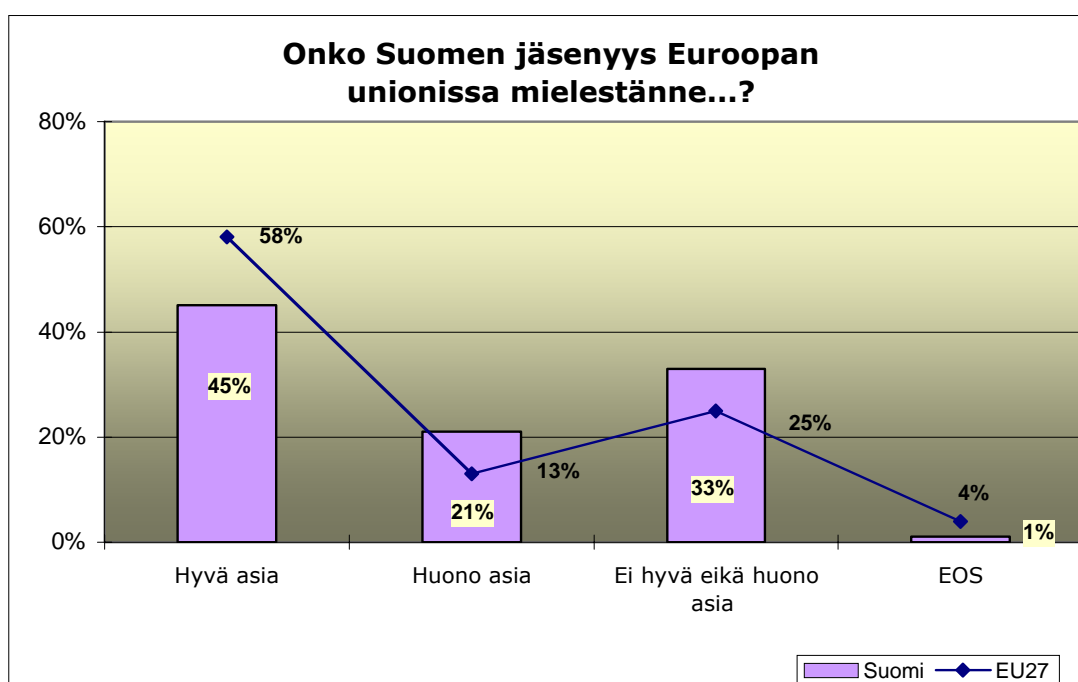
4 SUOMEN JÄSENYYS EUROOPAN UNIONISSA

Tässä luvussa käsitellään Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa. Luvussa tarkastellaan sitä, onko Suomen EU-jäsenyys kansalaisten mielestään hyvä vai huono asia, ja sitä, uskovatko suomalaiset Suomen hyötynneen jäsenyydestään. Tutkimme myös, luottavatko suomalaiset Euroopan komissioon ja parlamenttiin.

4.1 Suomen EU-jäsenyyden kannatus

- 45 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana -

Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että 45 prosenttia suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana (+3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), 21 prosenttia taas huonona (-3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Suomalaisista 33 prosenttia on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä eikä huono asia (ei muutosta).

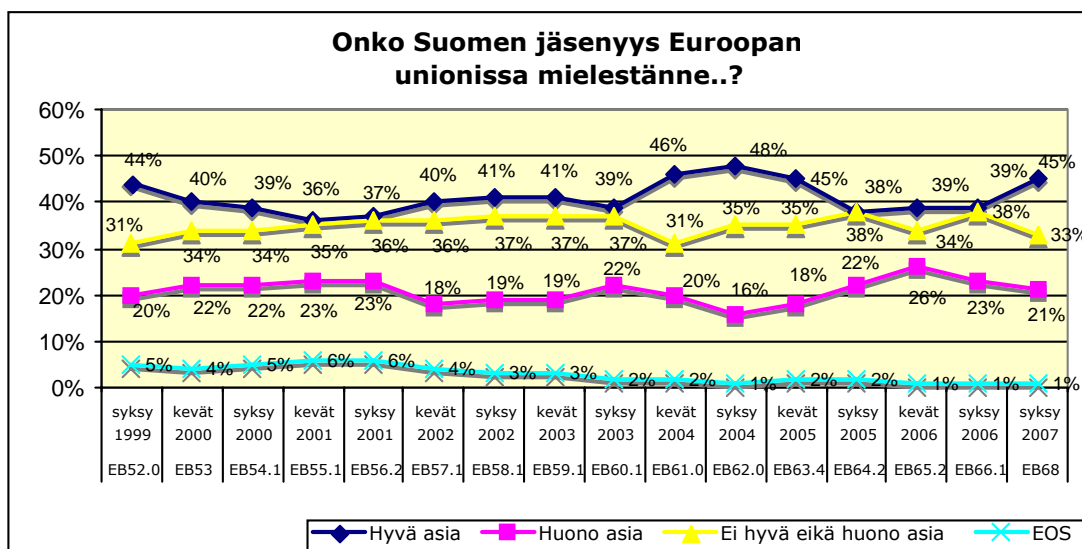
- jäsenyyttä pitävät hyvänä asiana johtavassa asemassa työskentelevät, opiskelijat ja kaupunkilaiset -

Tarkasteltaessa mielipiteitä eri ryhmien välillä voidaan todeta, että 63 prosenttia (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) johtavassa asemassa työskentelevistä pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Tätä mieltä on myös 60

prosenttia opiskelijoista (+1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) ja prosenttia kaupungeissa asuvista kansalaisista (+5 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Miehet (52 %, +3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) pitävät jäsenyyttä edelleen huomattavasti myönteisempänä kuin naiset (39 %, myös +3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Oikeiston kannattajista 56 prosenttia (+6 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Keskustan kannattajista tätä mieltä on 50 prosenttia ja vasemmiston kannattajista 38 prosenttia. Muita Suomen jäsenyyttä hyvänä asiana pitäviä ryhmiä ovat 15–24-vuotiaat, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja toimihenkilöt. Huonona asiana sitä muita enemmän pitävät vähiten koulutetut, työttömät, eläkeläiset ja yli 55-vuotiaat.

Aikaisempien mielipidemittauksien tulokset tulevat esiin tälläkin kertaa. On havaittavissa, että koulutustaso näyttää edelleenkin vaikuttavan mielipiteisiin. Voidaankin todeta, että mitä korkeampi vastaajan koulutustaso on, sitä todennäköisemmin hän pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Nuoret suhtautuvat Suomen jäsenyyteen vanhempia ihmisiä myönteisemmin, ja mitä vanhempi henkilö on, sitä suuremmalla todennäköisyydellä hän pitää Suomen jäsenyyttä huonona asiana. Kuten aiemmissa mielipidemittauksissa on havaittu, myös vastaajan perheen koko vaikuttaa mielipiteisiin. Mitä useampi henkilö taloudessa asuu, sitä positiivisempänä vastaaja pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa.

Tarkasteltaessa mielipiteen kehitystä Suomessa pidemmällä aikavälillä voidaan todeta, että oltuaan jonkin aikaa alle 40 prosentin, on jäsenyyden kannatus taas nousussa.

(huom. kaaviosta puuttuu kevät 2007)

Yllä olevasta kaaviosta puuttuvat kevään 2007 tiedot, mutta Suomen EU-jäsenyyttä hyvänä asiana pitävien kansalaisten määrä on noussut kolme prosenttiyksikköä kevästä 2007. Vastaavasti jäsenyyttä huonona asiana pitävien kansalaisten määrä on

tällä hetkellä selkeässä laskussa. Niiden kansalaisten, jotka eivät pidä jäsenyyttä hyvänä tai huonona asiana, määrä on pysytellyt hieman yli 30 prosentissa.

- 58 % kaikista EU-kansalaisista pitää maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana -

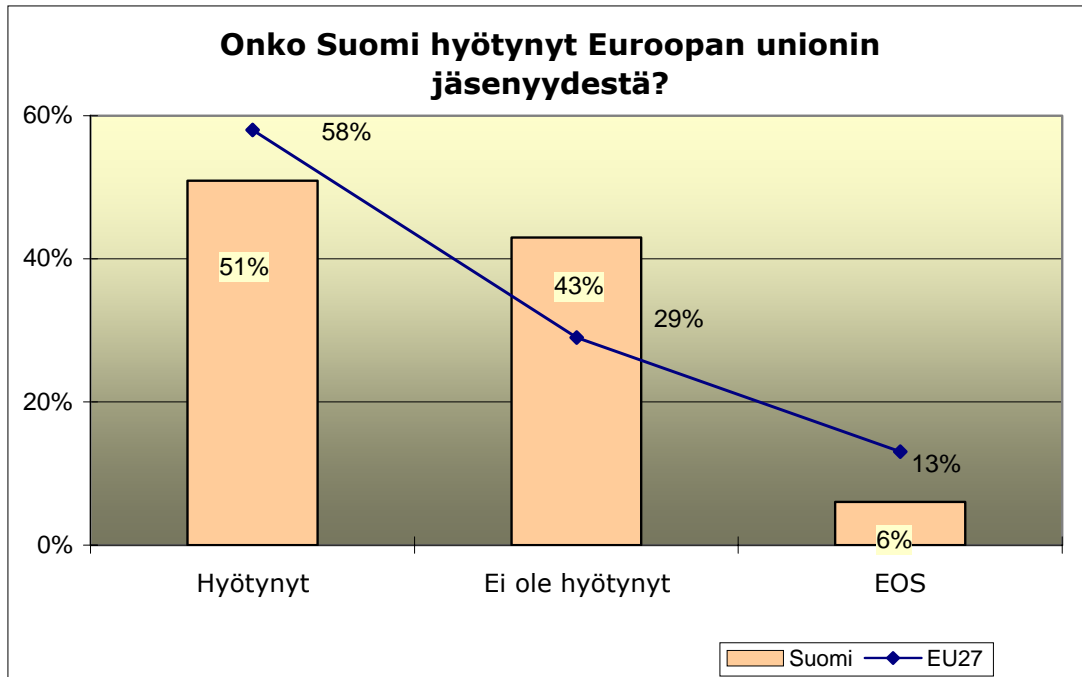
Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa pitää hyvänä asiana 58 prosenttia (+1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa), huonona asiana 13 prosenttia (-2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja ”ei hyvänä eikä huonona” asiana 25 prosenttia (ei muutosta). Jos vielä tarkastellaan kaikkien jäsenmaiden lukuja, voidaan todeta, että maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana pitävien kansalaisten osuus on suurin Luxemburgissa (82 %), Alankomaissa (79 %), Irlannissa ja Belgiassa (74 %) sekä Romaniassa ja Puolassa (71 %).

Jäsenyyden suosio on Suomen ohella pienintä Iso-Britanniassa (28 % pitää jäsenyyttä huonona asiana) ja Itävallassa (26 %). Muita maita, joissa jäsenyyttä pidetään keskimääräistä huonompana asiana, ovat Ruotsi, Unkari ja Italia.

4.2 Onko Suomi hyötynyt jäsenyydestään?

Kansalaisilta kysyttiin myös, ovatko he sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään Euroopan unionissa. Suomalaisista 51 prosenttia oli tätä mieltä (-1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa). Kansalaisia, jotka eivät usko Suomen hyötyneen jäsenyydestään, on tällä hetkellä 43 prosenttia koko väestöstä (+2 prosenttiyksikköä).

- 51% suomalaisista on sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään, 43 % puolestaan ei usko Suomen hyötyneen -

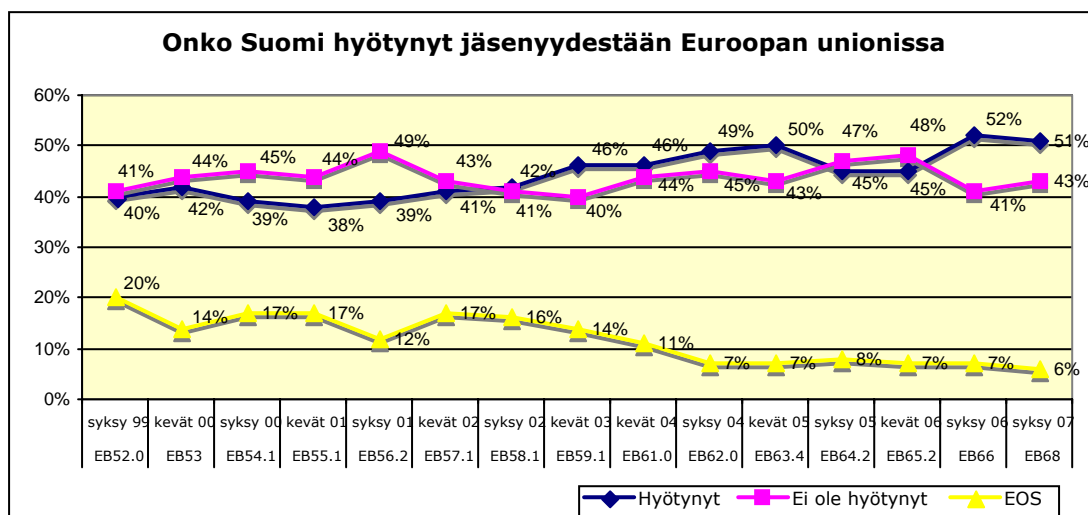
- Suomen uskovat hyötyneen EU-jäsenyydestään etenkin opiskelijat, johtavassa asemassa työskentelevät, 15–24 -vuotiaat ja kaupungeissa asuvat -

Jos tarkastellaan suomalaisia ryhmittäin, voidaan todeta, että eniten Suomen uskovat hyötyneen EU-jäsenyydestään opiskelijat (68 %, -10 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), johtavassa asemassa työskentelevät (68 %), 15–24 -vuotiaat (66 %, -7 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja kaupungeissa asuvat (64 %, -8 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Muita ryhmiä, jotka uskovat Suomen hyötyneen jäsenyydestään, ovat korkeasti koulutetut ja oikeiston kannattajat. Vähiten Suomen uskovat hyötyneen jäsenyydestään vähiten koulutetut (64 % ei usko Suomen hyötyneen jäsenyydestään, +6 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), keskiasteen koulutuksen saaneet (57 %), kotityötä tekevät (55 %), yli 55-vuotiaat (53 %) sekä työttömät ja maaseudulla asuvat (molemmat 52 %).

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 58 prosenttia (+3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) uskoo maansa hyötyneen jäsenyydestään Euroopan unionissa ja 29 prosenttia (-1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) puolestaan ei usko maansa hyötyneen jäsenyydestä. Tarkasteltaessa sitä, missä maissa on eniten sellaisia kansalaisia, jotka eivät usko maansa hyötyneen Euroopan unionin jäsenyydestä, nousevat esiin seuraavat maat: Kypros (52 %), Unkari ja Iso-Britannia (47 %) sekä Itävalta (43 %). Eniten jäsenyydestä uskovat hyötyneensä irlantilaiset (87 %), puolalaiset (81 %), liettualaiset (81 %) sekä kreikkalaiset ja virolaiset (80 %).

Alla olevasta kaaviosta voidaan tarkastella suomalaisten mielipiteiden kehitystä pidemmällä aikavälillä sen suhteen, onko Suomi hyötynyt jäsenyydestään Euroopan unionissa. On havaittavissa, että niiden kansalaisten ryhmä, jotka uskovat Suomen hyötyneen jäsenyydestään, ja niiden ryhmä, jotka eivät usko Suomen hyötyneen, ovat

olleet kansalaismielipiteen enemmistönä vuorotellen. Tällä hetkellä suurin osa kansalaisista siis uskoo Suomen hyötynneen jäsenyydestään.

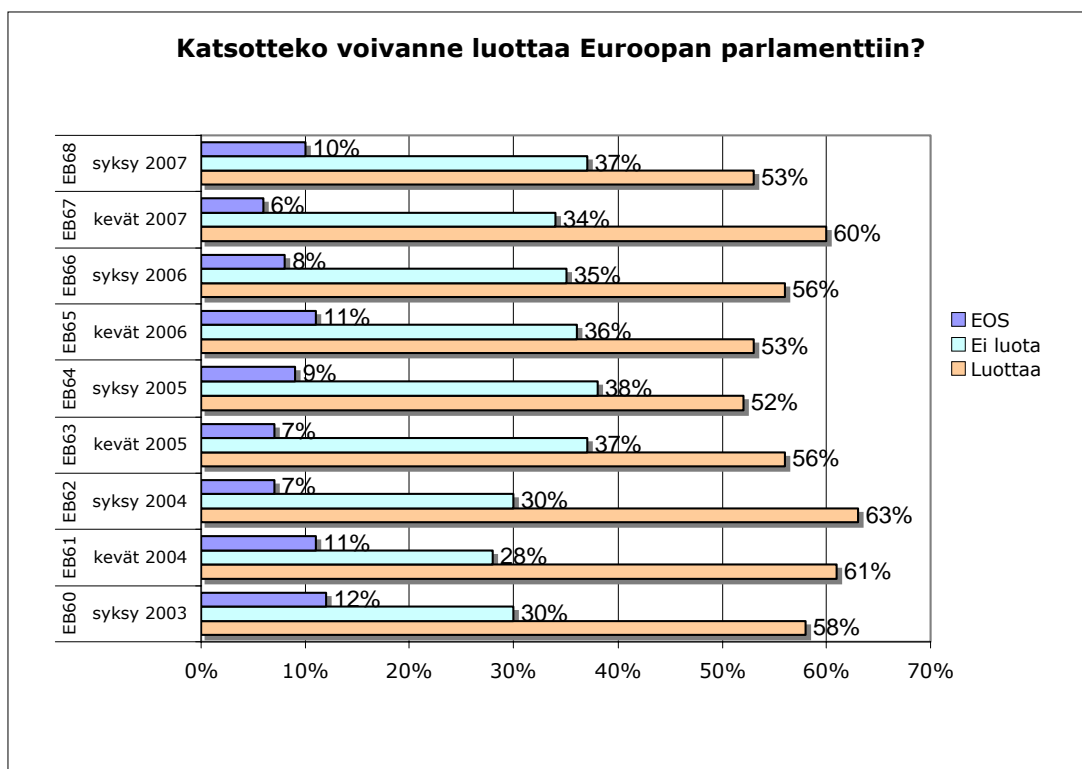
4.3 Luottamus Euroopan parlamenttiin ja komissioon

Kansalaisilta kysyttiin myös, luottavatko he eri toimielimiin. Alla tarkastellaan lähemmin heidän luottamustaan Euroopan parlamenttiin ja komissioon.

- Euroopan unionin luottaa 53 % suomalaisista -

Tarkasteltaessa viimeisimpiä Eurobarometri-mielipidemittauksia ja niiden tuloksia voidaan havaita, että luottamus parlamenttiin on laskenut puolessa vuodessa seitsemän prosenttiyksikköä ja että tällä hetkellä parlamenttiin sanoo luottavansa 53 prosenttia suomalaisista. Vertailuajanjaksona on luottamus ollut alhaisempi vain kaksi vuotta sitten syksyllä 2005, jolloin 52 prosenttia kansalaisista sanoi luottavansa parlamenttiin.

Kun puoli vuotta sitten suomalaiset luottivat parlamenttiin hieman useammin kuin keskiverto EU-kansalaiset, luottavat he tällä hetkellä parlamenttiin jonkin verran vähemmän kuin keskivertokansalaiset, joista 55 prosenttia sanoo luottavansa Euroopan parlamenttiin. Kaikista EU-kansalaisista 27 prosenttia sanoo, etteivät he luota Euroopan parlamenttiin ja peräti 18 prosenttia ei osaa sanoa kantaansa.

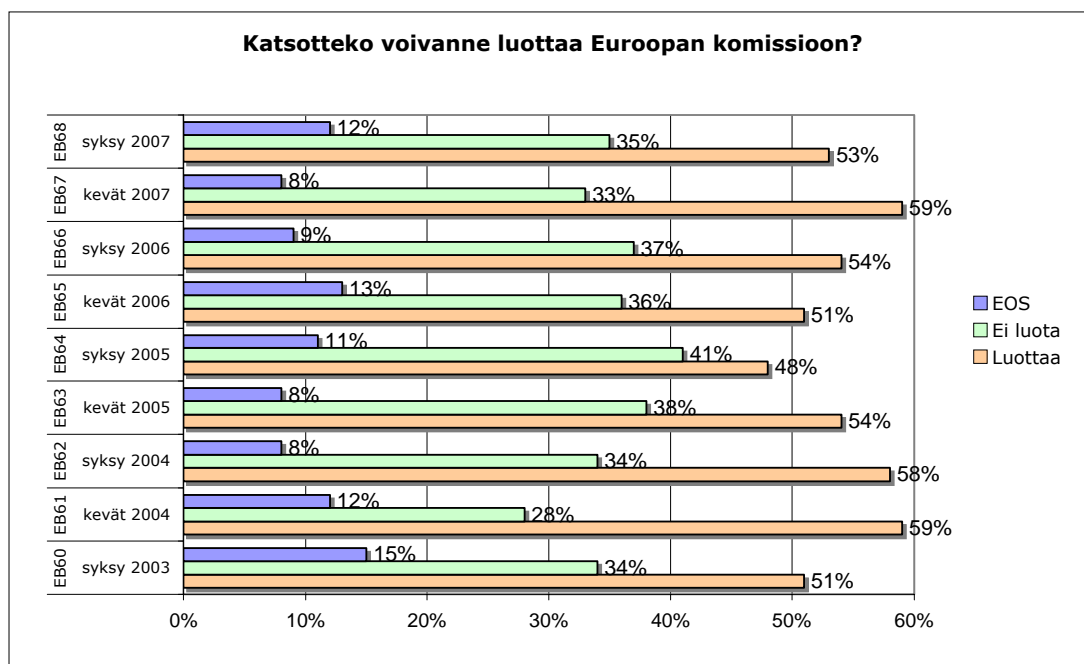

Suomalaisten mielipiteitä lähemmin tarkasteltaessa voidaan lisäksi todeta, että eniten parlamenttiin luottavat opiskelijat (70 %, -9 prosenttia puolessa vuodessa), 15–24-vuotiaat nuoret (66 %, -13 prosenttia puolessa vuodessa), johtavassa asemassa työskentelevät (66 %, -7 prosenttia puolessa vuodessa) ja oikeiston kannattajat (65 %). Vasemmiston kannattajista parlamenttiin luottaa 51 prosenttia ja keskustan kannattajista alle puolet, 49 prosenttia. Kun pohjoissuomalaisista Euroopan parlamenttiin luottaa 57 prosenttia, niin itäsuomalaisista siihen luottaa vain 45 prosenttia. Vähiten parlamenttiin luottavat vähiten koulutetut, itsenäisen ammatin harjoittajat, ruumiillista työtä tekevät ja maaseudulla asuvat (kaikki yli 40 %).

Kun luottamusta parlamenttiin verrataan muiden jäsenvaltioiden lukuihin, havaitaan, että suurinta luottamus on Kreikassa, jonka kansalaisista 77 prosenttia luottaa Euroopan parlamenttiin. Romanianlaisista 72 prosenttia luottaa parlamenttiin, slovakialaisista ja tanskalaisista 66 prosenttia. Epäluottamus on yhä suurinta Iso-Britanniassa, jossa peräti 52 prosenttia kansalaisista sanoo, etteivät he luota Euroopan parlamenttiin. Muita eurokansalaisia, jotka eivät luota Euroopan unionin parlamenttiin ovat itävaltalaiset (36 %).

- 53 % suomalaisista luottaa Euroopan komissioon -

Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että tällä hetkellä 53 prosenttia suomalaisista luottaa komissioon (-6 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Kansalaisista 35 prosenttia ei katso voivansa luottaa komissioon ja 12 prosenttia ei osaa sanoa kantaansa. Luottamus Euroopan parlamenttiin on Suomessa perinteisesti ollut jonkin verran korkeampi kuin luottamus Euroopan komissioon, mutta tällä kertaa kansalaisten luottamus näihin instituutioihin on siis yhtä suurta.

Tarkasteltaessa suomalaisten vastauksia lähemmin voidaan todeta, että eniten komissioon luottavat opiskelijat (72 %, -1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa), 15–24-vuotiaat nuoret (65 %, -10 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja johtavassa asemassa työskentelevät (65 %, -9 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Vähiten komissioon puolestaan luottavat työttömät (49 % ei luota, +2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), vähiten koulutetut (44 %) ja maaseudulla asuvat (43 %). Jos tarkastelemme eri poliittisten ryhmittymien kannattajia, voimme todeta, että oikeiston kannattajista komissioon luottaa 64 prosenttia, vasemmiston kannattajista 51 prosenttia ja keskustan kannattajista 49 prosenttia.

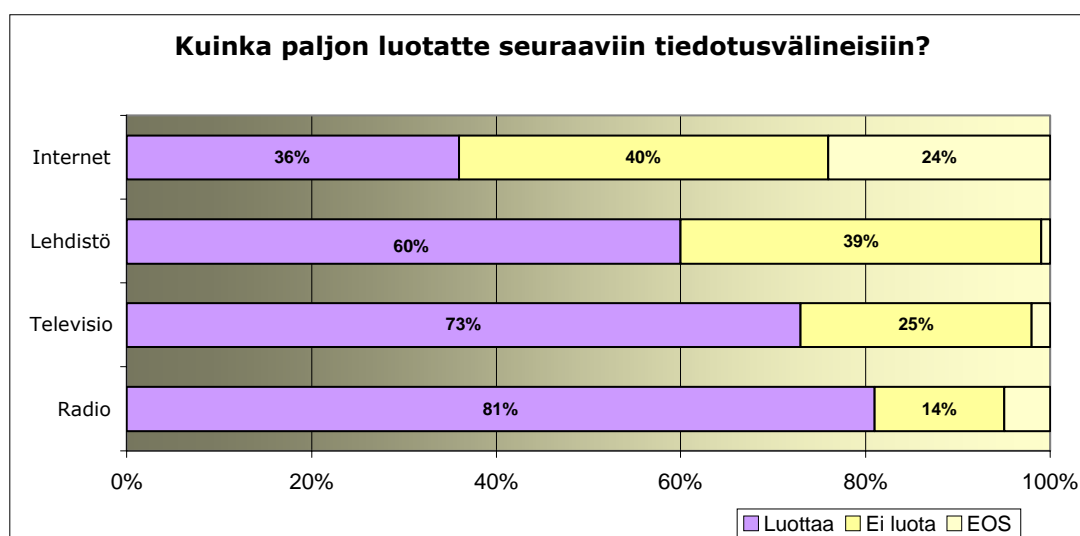
Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 50 prosenttia (-2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) luottaa ja 26 prosenttia ei luota komissioon (-1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa). Kaikista EU-kansalaisista 21 % ei osaa sanoa kantaansa. Luottamus komissioon on suurinta Kreikassa (69 %) ja Belgiassa (67 %). Niiden kansalaisten määrä, jotka sanovat etteivät he luota komissioon, on edelleen suurin Iso-Britanniassa (47 %) ja Itävallassa (39 %).

5 TIEDOTUSVÄLINEET JA EUROOPAN UNIONI

Tässä luvussa tarkastellaan kansalaisten luottamusta eräisiin tiedotusvälineisiin sekä sitä, millaisena he näkevät Euroopan unionista tiedottamisen kansallisissa tiedotusvälineissä.

- Suomalaiset luottavat eniten radioon ja seuraavaksi eniten televisioon -

Kansalaisille lueteltiin eräitä tiedotusvälineitä ja heitä pyydettiin kertomaan, luottavatko he niihin vai eivät. Alla olevasta kaaviosta voidaan todeta, että luetelluista tiedotusvälineistä kansalaiset luottavat eniten radioon (80 %), seuraavaksi eniten televisioon (73 %), sitten lehdistöön (60 %) ja vähiten internetiin (36 %). Vastaavia tuloksia saatiin syyskuussa julkaistussa World Values Survey -kyselyssä (Helsingin Sanomat, 11.9.2007, s. A6), jossa todettiin suomalaisten luottavan televisioon enemmän kuin lehdistöön, joskaan luottamusluvut eivät olleet aivan yhtä korkeita kuin tässä Eurobarometri-mielipidemittauksessa.

Muita enemmän radioon luottavat kotityötä tekevät. Heistä peräti 92 prosenttia sanoo luottavansa radioon. Muita vähemmän radioon puolestaan luottavat vähiten koulutetut, yli 55-vuotiaat, työttömät, itäsuomalaiset ja keskustan kannattajat. Televisioon luottavat etenkin opiskelijat, pohjoissuomalaiset, 15–24-vuotiaat ja vähintään neljän hengen talouksissa asuvat. Vähiten televisioon puolestaan luottavat itsenäisen ammatin harjoittajat, keskiasteen koulutuksen saaneet, kotityötä tekevät ja työttömät. Luottamus lehdistöön on suurinta 15–24-vuotiaiden, opiskelijoiden ja kaupungissa asuvien keskuudessa. Vähiten lehdistöön luottavat yli 55-vuotiaat, vähiten koulutetut, maaseudulla asuvat, eläkeläiset ja itäsuomalaiset.

Eniten kansalaisten mielipiteitä hajottaa suhtautuminen internetin luotettavuuteen tiedotusvälineenä. Internetiin sanovat luottavansa eniten 15–24-vuotiaat, opiskelijat, johtavassa asemassa työskentelevät, kotityötä tekevät ja vähintään neljän hengen talouksissa asuvat. Toisaalta näistä ryhmistä 15–24-vuotiaat, opiskelijat, johtavassa asemassa työskentelevät ja kotityötä tekevät kuuluvat myös niihin ryhmiin, jotka muita enemmän sanovat, etteivät he luota internetiin. Johtavassa asemassa työskentelevistä ja kotityötä tekevästä suurin ryhmittymä sanoo, ettei luota internetiin. Niitä ryhmiä, jotka eivät luota internetiin, ovat edellä mainittujen lisäksi korkeasti koulutetut, kolmen hengen talouksissa asuvat, itsenäisen ammatin harjoittajat ja ruumiillista työtä tekevät. Voidaan siis todeta, että suomalaisilla tuntuu olevan tervettä lähdekritiikkiä internetistä löytyvän tiedon luotettavuuden suhteen.

- 60 prosenttia kaikista EU-kansalaisista luottaa eniten radioon -

Jos tarkastellaan kaikkien EU-kansalaisten yhteenlaskettuja vastauksia, havaitaan, että 60 prosenttia luottaa suomalaisten tavoin eniten radioon, joskaan luottamus ei ole niin suurta kuin pelkästään suomalaisten keskuudessa. Kaikista EU-kansalaisista 52 prosenttia sanoo luottavansa televisioon, 44 prosenttia lehdistöön ja 33 prosenttia internetiin. Ehkä hieman yllättäen kaikista kansalaisista 49 prosenttia sanoo, etteivät he luota lehdistöön, eli näiden kansalaisten määrä on suurempi kuin niiden, jotka sanovat luottavansa.

Etenkin Alankomaissa ja Ranskassa ollaan sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan televisiossa liian vähän. Tätä mieltä ovat myös italialaiset. Maltalaisista 19 prosenttia puolestaan on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan televisiossa liikaa. Maltalaiset ovat myös sitä mieltä, että radiossa puhutaan liikaa Euroopan unionista. Tätä mieltä ovat myös virolaiset. Ranskalaiset, kreikkalaiset, italialaiset ja alankomaalaiset puolestaan ovat sitä mieltä, että radiossa puhutaan liian vähän Euroopan unionista. Nämä samat kansallisuudet ja niiden ohella myös ruotsalaiset ja britit ovat sitä mieltä, että lehdistössä puhutaan liian vähän Euroopan unionista. Yli 30 prosenttia ranskalaisista, kreikkalaisista ja italialaisista on myös sitä mieltä, että internetissä puhutaan liian vähän Euroopan unionista.

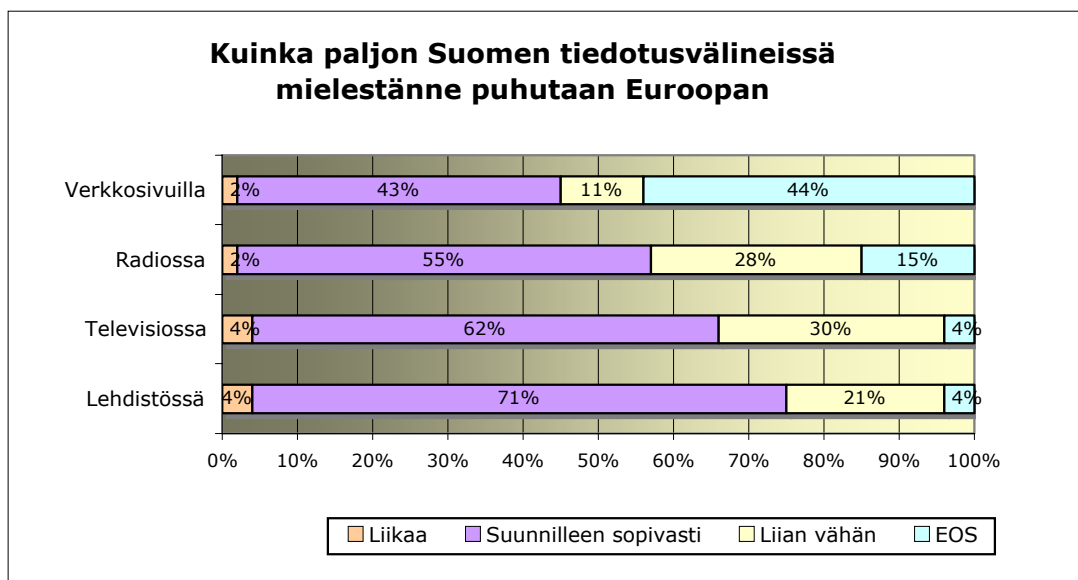
5.1 Euroopan unioni kansallisissa tiedotusvälineissä

Seuraavaksi kansalaisia pyydettiin kertomaan, puhutaanko heille luetelluissa tiedotusvälineissä heidän mielestään liikaa, suunnilleen sopivasti vai liian vähän Euroopan unionista.

- suurin osa suomalaisista sanoo, että tiedotusvälineissä puhutaan sopivasti Euroopan unionista -

Alla olevasta kaaviosta voimme todeta, että suomalaisten mielestä tiedotusvälineissä ei puhuta liikaa Euroopan unionista. Vain 2–4 prosenttia kansalaisista on päinvastaista mieltä tiedotusvälineestä riippuen. Suurin osa on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan suunnilleen sopivasti lehdistössä (71 %), televisiossa (62 %) ja radiossa (55

%). Internetin osalta 43 prosenttia kansalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan suunnilleen sopivasti, mutta 44 prosenttia ei ole osannut sanoa kantaansa.

Tarkasteltaessa suomalaisia ryhmittäin voidaan havaita, että kanta sen suhteen, että jossakin tiedotusvälineessä käsitettäisiin Euroopan unionia liikaa, ei eri ryhmien mielipiteiden välillä eroa paljoakaan. Sen sijaan on tiettyjä kansalaisryhmiä, jotka ovat sitä mieltä, että tiedotusvälineissä käsitellään Euroopan unionia liian vähän. Varsinkin työttömät ovat sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan liian vähän televisiossa (37%), radiossa (36%) ja lehdistössä (28%). Myös opiskelijat, kaupunkilaiset ja itäsuomalaiset ovat sitä mieltä, että televisiossa puhutaan liian vähän Euroopan unionista. 15–24-vuotiaiden, opiskelijoiden, pohjoissuomalaisien ja itäsuomalaisien mielestä puolestaan radiossa puhutaan liian vähän Euroopan unionista. Opiskelijoista 22 prosenttia ja 18 prosenttia pohjoissuomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan liian vähän internetissä.

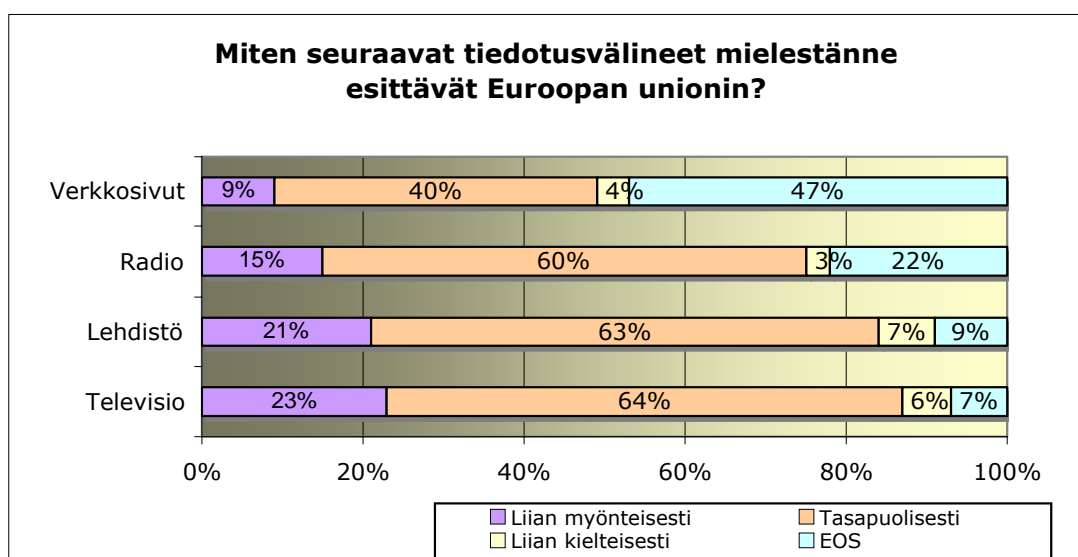
Kaikkien EU-kansalaisten vastausten keskiarvoja tarkasteltaessa voidaan todeta, että seitsemän prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan liikaa lehdistössä ja 6 prosentin mielestä siitä puhutaan liikaa televisiossa. Kaikista kansalaisista 48 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan liian vähän televisiossa ja 46 prosentin mielestä siitä puhutaan liian vähän radiossa. Internetin osalta 47 prosenttia kaikista EU-kansalaisista ei ole osannut sanoa mielipidettään.

5.2 Miten tiedotusvälineet esittävät Euroopan unionin?

Kansalaisia pyydettiin myös kertomaan mielipiteensä siitä, miten tiedotusvälineet heidän mielestään esittävät Euroopan unionin: liian myönteisesti, tasapuolisesti vai liian kielteisesti.

- suurin osa suomalaisista sanoo, että tiedotusvälineet esittävät Euroopan unionin tasapuolisesti -

Valtaosa suomalaisista on sitä mieltä, että tiedotusvälineet esittävät Euroopan unionin tasapuolisesti. Kansalaisista 23 prosenttia on kuitenkin sitä mieltä, että Euroopan unioni esitetään liian myönteisesti televisiossa, 21 prosentin mielestä se esitetään liian myönteisesti lehdistössä ja 15 prosentin mielestä radiossa. Suomalaisista seitsemän prosenttia on sitä mieltä, että lehdistössä puhutaan Euroopan unionista liian kielteisesti ja kuusi prosenttia liittyy tämän mielipiteen televisioon.

Varsinkin vähiten koulutetut, maaseudulla asuvat ja itäsuomalaiset ovat sitä mieltä, että Euroopan unioni esitetään televisiossa liian myönteisessä valossa. Maaseudulla asuvat ovat tätä mieltä myös Euroopan unionin esittämisestä radiossa tai lehdistössä. Myös kotityötä tekevät ovat sitä mieltä, että Euroopan unioni esitetään liian myönteisesti radiossa. Ruumiillista työtä tekevät ja itäsuomalaiset ovat puolestaan sitä mieltä, että Euroopan unioni esitetään liian myönteisesti lehdistössä. Yllättäen kotityötä tekevästä 20 prosenttia on sitä mieltä, että lehdistö esittää Euroopan unionin liian kielteisesti, toisaalta 25 prosenttia tästä ryhmästä on sitä mieltä, että Euroopan unioni esitetään liian myönteisesti internetissä.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista yli puolet on sitä mieltä, että Euroopan unioni esitetään tasapuolisesti televisiossa (53 %) sekä radiossa ja lehdistössä (51 %). Heistä 15 prosenttia on sitä mieltä, että televisio esittää Euroopan unionin liian myönteisesti ja 12 prosenttia on samaa mieltä lehdistöstä. Kansalaisista 13 prosenttia puolestaan on sitä mieltä, että lehdistö ja televisio esittävät Euroopan unionin liian kielteisesti ja tätä mieltä on myös 10 prosenttia kansalaismielipiteestä suhteessa radioon.

Slovenialaiset, maltalaiset, kyproslaiset ja kreikkalaiset ovat sitä mieltä, että televisio ja radio esittävät Euroopan unionin liian myönteisesti. Britit, portugalilaiset, alankomaalaiset, italialaiset, ranskalaiset ja kreikkalaiset ovat puolestaan sitä mieltä, että nämä tiedotusvälineet esittävät Euroopan unionin liian kielteisesti. Slovenialaiset, itävaltalaiset, maltalaiset, kyproslaiset ja kreikkalaiset uskovat, että lehdistö esittää Euroopan unionin liian myönteisesti, kun taas britit, portugalilaiset ja alankomaalaiset ovat sitä mieltä, että lehdistö esittää Euroopan unionin liian kielteisesti. Slovenialaiset, maltalaiset ja kyproslaiset ovat vielä sitä mieltä, että Euroopan unioni esitetään liian myönteisesti internetissä. Päinvastaista mieltä ovat britit, italialaiset ja kreikkalaiset.

6 PÄÄTELMIÄ

Edellä esitellyn ja analysoidun Eurobarometri-mielipidemittauksen tulosten perusteella voidaan tehdä alla esitetyn kaltaisia havaintoja ja kysymyksiä keskustelun herättämiseksi.

- Suomalaiset suhtautuvat edelleenkin varsin myönteisesti tämänhetkiseen elämäänsä ja tulevaisuuteensa ja ovat Euroopan unionin tyytyväisimpiä kansoja. Tältä osin mielipidemittauksen tuloksissa ei ole havaittavissa muutoksia tälläkään kertaa. Tästä voitaneen vetää se johtopäätös, että Suomen taloudellinen tilanne ja työllisyystilanne ovat edelleen hyviä.
- Toisaalta, sekä Suomessa että muissa jäsenmaissa inflaatio huolestuttaa kansalaisia yhä enemmän. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista joka neljäs on maininnut inflaation yhtenä heitä eniten huolestuttavista ongelmista (nousua peräti 8 prosenttia verrattuna edelliseen Eurobarometri-mielipidemittaukseen). Myös huoli energian hinnasta on nousussa kansalaisten keskuudessa. Nähtäväksi jää miten edellä mainitut asiat ja USA:n tämän hetkinen taloudellinen taantuma tulevat vaikuttamaan mielipiteisiin seuraavassa Eurobarometri-mielipidemittauksessa.
- Suomalaisten mielipiteet esim. Suomen jäsenyydestä Euroopan unionissa tai luottamuksesta Euroopan unioniin näyttävät muodostavan syklejä, jotka elävät nousten ja laskien. Mihin nämä vaihtelut perustuvat ja onko niillä mahdollisesti yhteyttä toisiinsa?
- Suomalaiset suhtautuvat edelleen kovin kriittisesti Euroopan unioniin ja siihen liittyviin asioihin. Voisi ehkä ajatella, että on helppoa, kun on jokin yhteinen ulkopuolinen taho, jonka voi leimata syntipukiksi. Suomalaisten ohella EU-kriittisiä näyttäisivät olevan edelleen Iso-Britannia ja Itävalta sekä uusista jäsenmaista Unkari, Kypros ja Malta. Varsinkin unkarilaiset vaikuttavat suhteellisen tyytymättömiltä sekä oman maansa tilanteeseen että Euroopan unioniin yleensä. Myös portugalilaisten vastauksista kuvastuu yleinen tyytymättömyys, joka ei ehkä niinkään kohdistu Euroopan unioniin, vaan ennemminkin oman maan talouteen ja elämään yleensä.
- Huomattavaa on, että EU-kriittisyydestään huolimatta peräti 60 prosenttia suomalaisista sanoo suhtautuvansa positiivisesti Euroopan unionin tulevaisuuteen.
- Hieman kärjistäen tämän ja aikaisempien Eurobarometri-mielipidemittausten perusteella voidaan suomalaiset jakaa kahteen ryhmään. Ensimmäiseen kuuluvat koulutetut, oikeistoa kannattavat, kaupungeissa asuvat, nuoret, vähintään neljän hengen taloudessa asuvat miehet. Nämä suhtautuvat myönteisesti Euroopan unioniin. Toiseen ryhmään kuuluvat vähän koulutetut, Itä-Suomessa, maaseudulla tai pienissä kaupungeissa asuvat, iäkkäämmät, ruumiillista työtä tekevät, vasemmistoa kannattavat henkilöt, jotka suhtautuvat Euroopan unioniin kielteisesti.

- Myös Euroopan unionin tasolla on havaittu, että myönteisimmin Euroopan unioniin suhtautuvat nuoret sekä korkeimmin koulutetut ja eniten ansaitsevat kansalaiset.
- Työttömät vaikuttavat edelleen suhtautuvan myönteisesti tulevaisuuteensa ja tästä voitaneen vetää se johtopäätös, että odotukset talouden kehityksen suhteen ovat ainakin vielä myönteisiä. Miten edellä mainitut seikat; inflaatio, energian hinta ja USA:n taantuma tulevat vaikuttamaan mielipiteisiin jää nähtäväksi seuraavissa mielipidemittauksissa.
- Kotityötä tekevät nousivat ajoittain esille tässä mielipidemittauksessa muista poikkeavine mielipiteineen. On toki huomiotava, että kaikista haastatelluista kotityötä tekeviä oli 26, joten kovin kattavia tulkintoja tämän otoksen perusteella lienee turha tehdä.

Tästä, kuten aiemmistakin mielipidemittauksista on vedettävissä johtopäätös, että Euroopan unioni on yhä edelleen suhteellisen kaukainen ja tuntematon tekijä suurelle osalle väestöä. Euroopan unionin ja kansalaisten lähentäminen on siis yhä edelleen yksi unionin suurimmista haasteista.

EUROBAROMETER 68.1 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 22nd of September and the 3rd of November 2007, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 68.1 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, "Public Opinion and Media Monitoring".

The EUROBAROMETER 68.1 covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The EUROBAROMETER 68.1 has also been conducted in the two candidate countries (Croatia and Turkey), in the Turkish Cypriot Community and in the former Yugoslav Republic of Macedonia. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.022	25/09/2007	21/10/2007	8.650.994
BG	Bulgaria	TNS BBSS	977	25/09/2007	10/10/2007	6.671.699
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.106	24/09/2007	15/10/2007	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	999	30/09/2007	03/11/2007	4.411.580
DE	Germany	TNS Infratest	1.509	24/09/2007	17/10/2007	64.361.608
EE	Estonia	Emor	1.012	27/09/2007	22/10/2007	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	24/09/2007	17/10/2007	8.693.566
		TNS				
ES	Spain	Demoscopia	1.000	25/09/2007	21/10/2007	37.024.972
FR	France	TNS Sofres	1.036	22/09/2007	20/10/2007	44.010.619
IE	Ireland	TNS MRBI	1.007	24/09/2007	21/10/2007	3.089.775
IT	Italy	TNS Abacus	1.045	26/09/2007	17/10/2007	48.892.559
	Rep. of					
CY	Cyprus	Synovate	500	24/09/2007	22/10/2007	596.752
	Turkish					
	Cypriot					
	Comm.	KADEM	500	25/09/2007	16/10/2007	157.101
CY(tcc)	Latvia	TNS Latvia	1.006	25/09/2007	22/10/2007	1.418.596
LV		TNS Gallup				
	Lithuania	Lithuania	1.016	24/09/2007	15/10/2007	2.803.661
LT						
LU	Luxembourg	TNS ILReS	502	24/09/2007	22/10/2007	374.097
HU	Hungary	TNS Hungary	1.000	27/09/2007	24/10/2007	8.503.379
MT	Malta	MISCO	500	24/09/2007	18/10/2007	321.114
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.005	24/09/2007	22/10/2007	13.030.000
		Österreichisches				
AT	Austria	Gallup-Institut	1.015	24/09/2007	15/10/2007	6.848.736
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	26/09/2007	17/10/2007	31.967.880
		TNS				
PT	Portugal	EUROTESTE	1.000	24/09/2007	21/10/2007	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.000	24/09/2007	18/10/2007	18.173.179
SI	Slovenia	RM PLUS	1.009	25/09/2007	21/10/2007	1.720.137
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.126	26/09/2007	11/10/2007	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.033	23/09/2007	21/10/2007	4.348.676
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.003	28/09/2007	21/10/2007	7.486.976
	United					
UK	Kingdom	TNS UK	1.340	24/09/2007	21/10/2007	47.685.578
HR	Croatia	Puls	1.000	25/09/2007	21/10/2007	3.722.800
TR	Turkey	TNS PIAR	1.004	24/09/2007	21/10/2007	47.583.830
	Former					
	Yugoslav Rep.					
	of Macedonia	TNS Brima	1.009	22/09/2007	03/10/2007	1.596.267
MK						
TOTAL			30.281	22/09/2007	03/11/2007	446.002.288

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

A	Työnumero			
(101-105)				
7	3	4	2	6

EB67.3 A

B	Maakoodi
(106-107)	
0	6

EB67.3 B

C	Kierrostunnus	
(108-110)		
6	8	1

EB67.3 C

D	Lomakenumero				
(111-116)					

EB67.3 D

E	Lomakeversio
----------	--------------

A
B

EB67.3 E

Kohtaa 28 ei kysytä Suomessa

Kohtaa 29 ei kysytä Suomessa

Kohtaa 30 ei kysytä Suomessa

Kohtaa 31 ei kysytä Suomessa

Q1	Mikä on kansallisuutenne? Olkaa hyvä ja kertokaa, mistä maasta (maista) olette kotoisin.
-----------	--

(Useampi vastaus mahdollinen)

Belgia

(117)

(138-170)

Tanska	
Saksa	
Kreikka	4,
Espanja	5,
Ranska	6,
Irlanti	7,
Italia	8,
Luxemburg	9,
Alankomaat (Hollanti)	10,
Portugali	11,
Yhdistynyt kuningaskunta (Iso-Britannia, Pohjois-Irlanti)	12,
Itävalta	13,
Ruotsi	14,
Suomi	15,
Kypros (eteläosa)	16,
Tsekin tasavalta	17,
Viro	18,
Unkari	19,
Latvia	20,
Liettua	21,
Malta	22,
Puola	23,
Slovakia	24,
Slovenia	25,
Bulgaria	26,
Romania	27,
	28,
	29,
	30,
	31,
Joku muu maa/maat	32,
EOS	33,

EB67.3 Q1

JOS "Joku muu maa/maat" tai "EOS" --> HAASTATTELU KESKEYTETÄÄN

QA1 - QA16 KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA1 Kun tapaatte ystäviänne, sanoisitteko, että keskustellette poliittisista asioista usein, satunnaisesti vai ette koskaan?

(171)

Usein	1
Satunnaisesti	2
Ei koskaan	3
EOS	4

EB67.2 QA1

QA2 Kun Teillä on voimakas mielipide jostakin asiasta, huomaatteko suostuttelevanne ystäviänne, sukulaisianne tai työtovereitanne omien mielipiteidenne taakse? Tapahtuuko näin...

(LUETTELE)

(172)

Usein	1
Silloin tällöin	2
Harvoin	3
Ei koskaan	4
EOS	5

EB67.2 QA2

QA3 Oletteko elämääne kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen?

(LUETTELE)

(173)	
Erittäin tyytyväinen	1
Melko tyytyväinen	2
Ette kovin tyytyväinen	3
Ette lainkaan tyytyväinen	4
EOS	5

EB67.2 QA3

KOHTAA 2 EI KYSYTÄ SUOMESSA

QA4 Millaiseksi arvioisitte tämänhetkisen tilanteen kunkin seuraavan asian kohdalla?

(SKAALAKORTTI QA4 - YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Erittäin hyvä	Melko hyvä	Melko huono	Erittäin huono	EOS
(174)	1 Suomen taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(175)	2	1	2	3	4	5
(176)	3 Euroopan taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(177)	4 Työllisyystilanne Suomessa	1	2	3	4	5
(178)	5 Ympäristön tila Suomessa	1	2	3	4	5
(179)	6 Sosiaaliturvan tila Suomessa	1	2	3	4	5

EB67.2 QA49 (ITEM 1 AND 2) - EB66.1 QA51 (ITEMS 3 - 6)

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA5 Mitä odotatte seuraavilta 12 kuukaudelta: ovatko seuraavat 12 kuukautta paremmat, huonommat vai samanlaiset, kun ajattelette...?

	(LUETTELE)	Paremmat	Huonommat	Samanlaiset	EOS
--	------------	----------	-----------	-------------	-----

(180)	1	Omaa elämääne yleensä	1	2	3	4
	2	Suomen taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(181)	3		1	2	3	4
(182)	4	Oman kotitaloutenne taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(183)	5	Suomen työllisyystilannetta	1	2	3	4
(184)	6		1	2	3	4
(185)	7	Henkilökohtaista työllisyystilannetta	1	2	3	4
(186)	8	Euroopan unionin taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(187)						

EB67.2 QA4

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA6a Mitkä mielestänne ovat tällä hetkellä Suomessa kaksi tärkeintä kysymystä, jotka vaativat ratkaisua?

(Kortti QA6a – luettele – enintään 2 vastausta)

	(188-203)
Rikollisuus	1,
Taloudellinen tilanne	2,
Hintojen nousu/inflaatio	3,
Verotus	4,
Työttömyys	5,
Terrorismi	6,
Puolustus/ulkomaanasiat	7,
Asuminen	8,
Maahanmuutto	9,
Terveystieteiden järjestelmä	10,
Koulutusjärjestelmä	11,
Eläkkeet	12,
Ympäristönsuojelu	13,
Energiaan liittyvät asiat	14,
Muu (SPONTAANI)	15,
EOS	16,

EB67.2 QA18a

QA6b

(204-219)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,
	12,
	13,
	14,
	15,
	16,

EB67.2 QA18b

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA7 Sanoisitteko, että asiat ovat nyt yleisesti ottaen menossa hyvään vai huonoon suuntaan...?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Asiat ovat menossa hyvään suuntaan	Asiat ovat menossa huonoon suuntaan	Ei kumpaankaan (SPONTAANI)	EOS
--	------------	------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------	-----

(220)	1	Suomessa	1	2	3	4
(221)	2	Euroopan unionissa	1	2	3	4

EB66.1 QA5

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA8 Seuraavaksi haluaisin kysyä Teiltä, kuinka paljon luotatte eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Olkaa hyvä ja sanokaa kunkin luetteleman instituution osalta, luotatteko siihen vai ettekö luota siihen?

	(LUETTELE)	LUOTTAAN	EI LUOTA	EOS
--	------------	----------	----------	-----

(222)	1	Lehdistö	1	2	3
(223)	2	Radio	1	2	3
(224)	3	Televisio	1	2	3
(225)	4	Internet	1	2	3

(226)	5	Suomen oikeuslaitos	1	2	3
(227)	6	Poliisi	1	2	3
(228)	7	Puolustusvoimat	1	2	3
(229)	8	Uskonnolliset yhteisöt	1	2	3
(230)	9	Ammattiliitot	1	2	3
(231)	10	Puolueet	1	2	3
(232)	11	Suomen hallitus	1	2	3
	12	Suomen eduskunta	1	2	3
(233)					
(234)	13	Euroopan unioni	1	2	3
(235)	14	Yhdistyneet Kansakunnat (YK)	1	2	3
(236)	15	Kuluttajajärjestöt	1	2	3

EB67.2 QA16 (ITEMS 1-4, 11-13) - EB66.3 QA18 (ITEM 10) - EB66.1 QA6 (ITEMS 5-9, 14, 15)

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA9a Oletteko samaa vai eri mieltä kustakin seuraavasta väittämästä?

	(LUETTELE)	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS	
(237)	1	Äänelläni on merkitystä Euroopan unionissa	1	2	3
(238)	2	Maallamme on merkitystä Euroopan unionissa	1	2	3
(239)	3	Tunnen olevani erittäin paljon mukana Euroopan unionin asioissa	1	2	3
(240)	4	Suomen edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa	1	2	3
(241)	5	Suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa	1	2	3
(242)	6	Ymmärrän Euroopan unionin toimintatapoja	1	2	3
(243)	7	Suomi on tulevaisuudessa vaikutusvaltaisempi Euroopan unionissa	1	2	3

EB67.2 QA34a TREND MODIFIED

QA9b

(244)	1		1	2	3
(245)	2		1	2	3

(246)	3		1	2	3
(247)	4		1	2	3
(248)	5		1	2	3
(249)	6		1	2	3
(250)	7		1	2	3

EB67.2 QA34b TREND MODIFIED

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA10 Ihmiset saattavat tuntea eriasteista kiintymystä kotikyläänsä, -kaupunkiinsa, -seutuunsa tai -maahansa tai Eurooppaan. Kertokaa kuinka kiintynyt olette...?

(Skaalakortti QA10 - yksi vastaus per kohta)

	(LUETTELE)	Erittäin kiintynyt	Melko kiintynyt	Ette kovin kiintynyt	Ette lainkaan kiintynyt	EOS	
(251)	1	Kotikaupunkiinne/-kyläänne	1	2	3	4	5
(252)	2	Suomeen	1	2	3	4	5
(253)	3		1	2	3	4	5
(254)	4	Euroopan unioniin	1	2	3	4	5

EB67.2 QA33

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA11a Oletteko kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Suomessa?

QA11b Entä kuinka tyytyväinen olette demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa?

(Skaalakortti QA11a/QA11b - Yksi vastaus per sarake)

(LUETTELE)	(255)	(256)
	QA11a Suomessa	QA11b Euroopan unionissa
Erittäin tyytyväinen	1	1
Melko tyytyväinen	2	2
Ei kovin tyytyväinen	3	3
Ei lainkaan tyytyväinen	4	4
EOS	5	5

EB65.2 Q34a & b

KYSYTÄÄN KAIKILTA

KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA12a Yleisesti ottaen, onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne...?

(LUETTELE)

(257)

Hyvä asia	1
Huono asia	2
Ei hyvä eikä huono asia	3
EOS	4

EB67.2 QA9a

QA13a Kaikki näkökohdat huomioon ottaen sanoisitteko, että Suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

(258)

Hyötynyt	1
Ei ole hyötynyt	2
EOS	3

EB67.2 QA10a

QA12b

(259)

	1
	2
	3
	4

EB67.2 QA9b

QA13b

(260)

	1
	2
	3

EB67.2 QA10b

QA12c

	(261)
	1
	2
	3
	4

EB67.2 QA9c

QA13c

	(262)
	1
	2
	3

EB67.2 QA10c

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA14 Antaako Euroopan unioni yleisesti ottaen mielestänne hyvin positiivisen, melko positiivisen, neutraalin, melko negatiivisen vai hyvin negatiivisen vaikutelman itsestään?

	(263)
Hyvin positiivisen	1
Melko positiivisen	2
Neutraalin	3
Melko negatiivisen	4
Hyvin negatiivisen	5
EOS	6

EB67.2 QA11

QA15 Oletteko koskaan kuulleet näistä toimielimistä...?

(LUETTELE) Kyllä Ei EOS

(264)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(265)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(266)	3	Euroopan unionin neuvosto	1	2	3
	4	Euroopan yhteisöjen tuomioistuin	1	2	3
(267)					
(268)	5	Euroopan oikeusasiamies	1	2	3
(269)	6	Euroopan keskuspankki	1	2	3
(270)	7	Euroopan tilintarkastustuomioistuin	1	2	3

(271)	8	Euroopan unionin alueiden komitea	1	2	3
(272)	9	Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	1	2	3

EB67.2 QA13 (ITEMS 1-3, 6) - EB66.1 QA18 (ITEMS 4-5, 7-9)

QA16 Kertokaa kustakin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen vai ette?

	(LUETTELE)	Luottaa	Ei luota	EOS
--	------------	---------	----------	-----

(273)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(274)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(275)	3	Euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(276)	4	Euroopan yhteisöjen tuomioistuin	1	2	3
(277)	5	Euroopan oikeusasiamies	1	2	3
(278)	6	Euroopan keskuspankki	1	2	3
(279)	7	Euroopan tilintarkastustuomioistuin	1	2	3
(280)	8	Euroopan unionin alueiden komitea	1	2	3
(281)	9	Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	1	2	3

EB67.2 QA15 (ITEMS 1-3, 6) - EB66.1 QA19 (ITEMS 4-5, 7-9)

Siirrytään seuraavaan aiheeseen

QB KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA17 - QA19 KYSYTÄÄN SUOMESSA

QA17 Kertokaa jokaisesta seuraavasta Euroopan unionia koskevasta väittämästä, pitääkö se mielestänne paikkansa vai ei?

	(LUETTELE)	Pitää	Ei pidä	EOS	
(404)	1	Euroopan unioniin kuuluu nykyisin 15 jäsenmaata	1	2	3
(405)	2	Kuuden kuukauden välein Euroopan unionin puheenjohtajuus siirtyy toiselle jäsenvaltiolle	1	2	3
(406)	3	Euroalue muodostuu tällä hetkellä 12 jäsenvaltiosta	1	2	3

EB67.2 QA17 (ITEMS 1, 2)

QA18a

	(407)
	1
	2
	3

EB67.2 QA44a

QA18b

	(408)
	1
	2
	3
	4
	5

EB67.2 QA44b

QA18c

	(409)
	1
	2
	3

EB67.2 QA44c

QA18d

	(410)
	1
	2
	3
	4
	5

EB67.2 QA44d

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA19	Oletteko kaiken kaikkiaan sitä mieltä, että suomalaiset ovat hyvin tietoisia Euroopan poliittisista asioista vai eivät?
------	---

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(411)
Erittäin hyvin tietoisia	1
Melko hyvin tietoisia	2
Eivät kovin tietoisia	3
Eivät lainkaan tietoisia	4
EOS	5

EB67.2 QA22a (FILTER MODIFIED)-QUESTION ASKED TO A HALF OF THE SAMPLE

QC1	Yleisesti ottaen, puhutaanko Suomen ... mielestänne liikaa, suunnilleen sopivasti vai liian vähän Euroopan unionista?
-----	---

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Liikaa	Suunnilleen sopivasti	Liian vähän	EOS
(412)	1 televisiossa	1	2	3	4
(413)	2 radiossa	1	2	3	4
(414)	3 lehdistössä	1	2	3	4
(415)	4 verkkosivuilla	1	2	3	4

EB65.2 QA21 TREND MODIFIED

QC2	Entä esittääkö Suomen ... Euroopan unionin mielestänne liian myönteisesti, tasapuolisesti vai liian kielteisesti?
-----	---

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Liian myönteisesti	Tasapuolisesti	Liian kielteisesti	EOS
(416)	1 televisio	1	2	3	4
(417)	2 radio	1	2	3	4
(418)	3 lehdistö	1	2	3	4
(419)	4 verkkosivut	1	2	3	4

EB65.2 QA22 TREND MODIFIED

A-LOMAKE: KYSY KOHTA 10. B-LOMAKE: KYSY KOHDAT 11 JA 12

Kysytään Suomessa

QA20a Mitkä seuraavista asioista pitäisi mielestänne päättää Suomen hallituksessa ja mitkä taas yhteisesti Euroopan unionissa?

	LUETTELE - ROTATOIDAAN	Suomen hallituksessa	Euroopan unionissa	EOS	
(420)	1	Kamppailu rikollisuutta vastaan	1	2	3
(421)	2	Verotus	1	2	3
(422)	3	Kamppailu työttömyyttä vastaan	1	2	3
(423)	4	Kamppailu terrorismia vastaan	1	2	3
(424)	5	Maanpuolustus ja ulkomaanasiat	1	2	3
(425)	6	Maahanmuutto	1	2	3
(426)	7	Koulutusjärjestelmä	1	2	3
(427)	8	Eläkkeet	1	2	3
(428)	9	Ympäristönsuojelu	1	2	3
	10	(A-LOMAKE) Terveys ja sosiaaliturva	1	2	3
(429)					
(430)	11	(B-LOMAKE) Terveys	1	2	3
(431)	12	(B-LOMAKE) Sosiaaliturva	1	2	3
(432)	13	Maatalous ja kalastus	1	2	3
(433)	14	Kuluttajansuoja	1	2	3
(434)	15	Tieteellinen ja teknologinen tutkimus	1	2	3
	16	Taloudellisissa vaikeuksissa olevien alueiden tukeminen	1	2	3
(435)					
(436)	17	Energia	1	2	3
(437)	18	Kilpailu	1	2	3
(438)	19	Liikenne	1	2	3
(439)	20	Talous	1	2	3
(440)	21	Kamppailu inflaatiota vastaan	1	2	3

EB67.2 QA20a TREND MODIFIED

QA20b

	LUETTELE - ROTATOIDAAN	Suomen hallituksessa	Euroopan unionissa	EOS	
(441)	1		1	2	3
(442)	2		1	2	3

(443)	3		1	2	3
(444)	4		1	2	3
(445)	5		1	2	3
(446)	6		1	2	3
(447)	7		1	2	3
(448)	8		1	2	3
(449)	9		1	2	3
	10		1	2	3
(450)					
(451)	11		1	2	3
(452)	12		1	2	3
(453)	13		1	2	3
(454)	14		1	2	3
(455)	15		1	2	3
	16		1	2	3
(456)					
(457)	17		1	2	3
(458)	18		1	2	3
(459)	19		1	2	3
(460)	20		1	2	3
(461)	21		1	2	3

EB67.2 QA20b TREND MODIFIED

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA21 Entä onko Euroopan unionin rooli Suomen kohdalla mielestänne myönteinen, kielteinen vaiko ei myönteinen eikä kielteinen seuraavissa kysymyksissä?

	(LUETTELE)	Myönteinen rooli	Kielteinen rooli	Ei myönteinen eikä kielteinen	EOS
--	------------	------------------	------------------	-------------------------------	-----

(462)	1	Rikollisuuden vastainen taistelu	1	2	3	4
(463)	2	Julkinen liikenne	1	2	3	4
(464)	3	Taloudellinen tilanne	1	2	3	4
(465)	4	Hintojen nousu/inflaatio	1	2	3	4
(466)	5	Verotus	1	2	3	4
(467)	6	Työttömyyden vastainen taistelu	1	2	3	4
(468)	7	Terrorismin vastainen taistelu	1	2	3	4
(469)	8	Maanpuolustus ja ulkomaanasiat	1	2	3	4
(470)	9	Asuminen	1	2	3	4
(471)	10	Maahanmuutto	1	2	3	4
(472)	11	Terveystuoltojärjestelmä	1	2	3	4
(473)	12	Koulutusjärjestelmä	1	2	3	4
(474)	13	Eläkkeet	1	2	3	4
(475)	14	Ympäristönsuojelu	1	2	3	4

EB65.2 QA29

QA22 Mikä on Teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Kertokaa jokaisesta ehdotuksesta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Puolesta	Vastaan	EOS
(476)	1 Euroopan rahaliitto ja yhteinen valuutta, euro	1	2	3
(477)	2 Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopoliittikka suhteessa muihin maihin	1	2	3
(478)	3 Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka	1	2	3
(479)	4 Euroopan unionin lisälääjentyminen ottamalla tulevina vuosina mukaan muita maita	1	2	3
(480)	5 Eurooppaa kehitetään yhden valtioryhmän piirissä nopeammin kuin muissa valtioissa	1	2	3

EB67.2 QA27 TREND MODIFIED

QA23 Euroopan unionilla on jo yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä eurooppalainen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka. Nyt keskustellaan siitä, kuinka paljon pidemmälle näitä tulisi kehittää. Oletteko samaa mieltä vai eri mieltä jokaisesta seuraavasta väittämästä?

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
(481)	1 Euroopan unionin ulkopoliittikan pitäisi olla riippumaton Yhdysvaltojen ulkopoliittikasta	1	2	3
(482)	2 Euroopan unionilla pitäisi olla yhteinen maahanmuuttopolitiikka Euroopan unionin ulkopuolelta tulevia ihmisiä kohtaan	1	2	3

EB67.2 QA39 TREND MODIFIED

QA24 Oletteko erittäin optimistinen, melko optimistinen, melko pessimistinen vai erittäin pessimistinen Euroopan unionin tulevaisuuden suhteen?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(483)
Erittäin optimistinen	1
Melko optimistinen	2
Melko pessimistinen	3
Erittäin pessimistinen	4
EOS	5

EB67.2 QA37

QA25	Euroopan yhdentymisessä on keskitytty useisiin kysymyksiin viime vuosien aikana. Mitä asioita Euroopan unionin toimielinten tulisi mielestänne painottaa tulevina vuosina, jotta Euroopan unioni vahvistuisi tulevaisuudessa?
------	---

(KORTTI QA25 - LUETTELE - ROTATOIDAAN - MAX. 3 VASTAUSTA)

	(484-498)
Sisämarkkinat	1,
Kulttuuripolitiikka	2,
Euroopan unionin ulkopolitiikka	3,
Euroopan unionin puolustuspolitiikka	4,
Maahanmuuttoasiat	5,
Euroopan unionin koulutuspolitiikka	6,
Ympäristöasiat	7,
Energia-asiat	8,
Solidaarisuus köyhempiä alueita kohtaan	9,
Tieteellinen tutkimus	10,
Sosiaaliasiat	11,
Kamppailu rikollisuutta vastaan	12,
Ei mitään näistä (SPONTAANI)	13,
Muu (SPONTAANI)	14,
EOS	15,

EB67.2 QA41

Taustatiedot

D1	Politiikan yhteydessä ihmiset puhuvat 'vasemmistosta' ja 'oikeistosta'. Miten sijoittaisitte omat poliittiset näkemyksenne tälle asteikolle?
----	--

(Kortti D1 - älä pumpkaa; jos haastateltava epäröi, yritä uudelleen)

	(519-520)								
VASEMMISTO	2	3	4	5	6	7	8	9	OIKEISTO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Kieltäytyi (Spontaani) 11

EOS 12

EB67.3 D1

Ei kysymyksiä D2-D6

D7	Oletteko Te...?
----	-----------------

(Kortti D7 - luettele - vain yksi vastaus)

	(521-522)
Naimisissa	1
Avioitunut uudelleen	2
Naimaton, asutte avoliitossa	3
Naimaton, ette ole koskaan ollut avoliitossa	4

Naimaton, ollut aiemmin avoliitossa, mutta nyt yksin	5
Eronnut	6
Asumuserossa	7
Leski	8
Muu (SPONTAANI)	9
Kieltäytyi (Spontaani)	10

EB67.3 D7

D8 Minkä ikäisenä lopetitte täysipäiväisen opiskelun?

(Jos opiskelee edelleen, merkitse 00 - jos ei ole koskaan opiskellut täysipäiväisesti, merkitse 98 - jos EOS, merkitse 99)

(523-524)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB67.3 D8

Ei kysymystä D9

D10 Vastaajan sukupuoli

	(525)
Mies	1
Nainen	2

EB67.3 D10

D11 Minkä ikäinen olette?

(526-527)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB67.3 D11

Ei kysymyksiä D12-D14

D15b kysytään ainoastaan mikäli ei tee ansiotyötä (vastaukset 1-4 kysymyksessä D15a)

D15a Mikä on tämänhetkinen ammattinne?

D15b Oletteko joskus tehnyt ansiotyötä? Mikä oli viimeisin ammattinne?

	(528-529)	(530-531)
	D15a	D15b
	TÄMÄNHETKINEN AMMATTI	VIIMEISIN AMMATTI
EI MUKANA TYÖELÄMÄSSÄ		
Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista huolehtimisesta, tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä	1	1
Opiskelija	2	2
Työtön tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella	3	3
Eläkkeellä tai työkyvytön sairauden vuoksi	4	4
ITSE ITSENSÄ TYÖLLISTÄVÄT		

Maanviljelijä	5	5
Kalastaja	6	6
Ammatinharjoittaja (lakimies, yksityisvastaanottoa pitävä lääkäri, kirjanpitäjä, arkkitehti)	7	7
Kauppias, käsityöläinen, muu itsensä työllistävä henkilö	8	8
Yrityksen tai liikkeen omistaja (ainut tai osaomistaja)	9	9
TYÖSSÄ KÄYVÄ		
Toisen palveluksessa/virassa oleva ammatinharjoittaja (lääkäri, lakimies, kirjanpitäjä, arkkitehti)	10	10
Johtaja, ylin johto (toimitusjohtaja, pääjohtaja, muu johtaja)	11	11
Keskijohto, muu johto (osastopäällikkö, opettaja, teknikko)	12	12
Työntekijä, lähinnä toimistotyössä	13	13
Matkustava työntekijä/toimihenkilö (myyntiedustaja, autonkuljettaja)	14	14
Palvelutyöntekijä/toimihenkilö (sairaala, ravintola, poliisi, palomies)	15	15
Työnjohtaja	16	16
Ammattitaitoinen ruumiillisen työn tekijä	17	17
Muu (ammattitaidoton) ruumiillisen työn tekijä, palvelija	18	18
EI OLE KOSKAAN TEHNYT PALKKATYÖTÄ	19	19

EB67.3 D15a D15b

Ei kysymyksiä D16-D24

D25 Sanoisitteko, että Te asutte...?

(LUETTELE)

	(532)
Maaseutualueella tai kylässä	1
Pienessä tai keskisuuressa kaupungissa	2
Suuressa kaupungissa	3
EOS	4

EB67.3 D25

Ei kysymyksiä D26-D39

D40a Kuinka monta 15-vuotiasta tai vanhempaa henkilöä asuu taloudessanne, Teidät itsenne mukaan lukien?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(533-534)

--	--

EB67.3 D40a

D40b Kuinka monta alle 10-vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)
(535-536)

--	--

EB67.3 D40b

D40c Kuinka monta 10-14 -vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)
(537-538)

--	--

EB67.3 D40c

D41 Oletteko Te itse syntyneet...

(Kortti D41 - luettele - vain yksi vastaus)

(539)

Suomessa	1
muussa Euroopan unionin jäsenmaassa	2
Euroopassa, mutta ei Euroopan unionin jäsenmaassa	3
Aasiassa, Afrikassa tai Latinalaisessa Amerikassa	4
Pohjois-Amerikassa, Japanissa tai Oseaniassa	5
Kieltäytyi (Spontaani)	6

EB67.3 D41

D42 Entä mikä seuraavista vaihtoehdoista vastaa tilannettanne?

(Kortti D42 - luettele - vain yksi vastaus)

(540)

Äitinne ja isänne ovat syntyneet Suomessa	1
Toinen vanhempanne on syntynyt Suomessa ja toinen muussa Euroopan unionin jäsenmaassa	2
Äitinne ja isänne ovat syntyneet muussa Euroopan unionin jäsenmaassa	3
Toinen vanhempanne on syntynyt Suomessa ja toinen Euroopan unionin ulkopuolisessa maassa	4
Äitinne ja isänne ovat syntyneet Euroopan unionin ulkopuolisessa maassa	5
EOS / Kieltäytyi (SPONTAANI)	6

EB67.3 D42

D43a Onko taloudessanne kiinteä puhelinliittymä?

D43b Onko Teillä itsellänne matkapuhelin?

(541)

(542)

	D43a	D43b
	Lankapuhelin	Matkapuhelin
Kyllä	1	1

Ei	2	2
----	---	---

EB67.3 D43a D43b

Ei kysymyksiä D44-D45

D46 Mitä seuraavista hyödykkeistä taloudessanne on?

(KORTTI D46 - LUETTELE - USEAMPI VASTAUS MAHDOLLINEN)

	(543-552)
Televisio	1,
DVD-soitin	2,
CD-soitin	3,
Tietokone	4,
Internetyhteys kotona	5,
Auto	6,
Huoneisto/talo jonka olette maksanut kokonaan	7,
Huoneisto/talo jota edelleen maksatte	8,
Ei mitään (SPONTAANI)	9,
EOS	10,

EB67.3 D46

Ei kysymyksiä D47-D48

(Älä vihjaa - koodaa listaan - useampi vastaus mahdollinen) (Tähän laitetaan päätelevisiokanavien lista + Muu)

D49a Mitä TV-kanavia - jos mitään - katsotte säännöllisesti, eli vähintään 5 kertaa viikossa?

TV-kanavakoodit		
30	2	(553,554-613)

EB65.2 D49a

(Älä vihjaa - koodaa listaan - useampi vastaus mahdollinen) (Tähän laitetaan pääradiokanavien lista + Muu)

D49b Mitä radiokanavia - jos mitään - kuuntelette säännöllisesti, eli vähintään 5 kertaa viikossa?

Radiokanavakoodit		
30	2	(614,615-674)

EB64.2 D49b

(Älä vihjaa - koodaa listaan - useampi vastaus mahdollinen) (Tähän laitetaan tärkeimmät päivittäin ilmestyvät sanomalehdet + Muu)

D49c Mitä päivittäin ilmestyviä sanomalehtiä - jos mitään - luette säännöllisesti, eli vähintään 3 kertaa viikossa?

Sanomalehtikoodit		
30	2	(675,676-735)

EB64.2 D49c

(Älä vihjaa - koodaa listaan - useampi vastaus mahdollinen) (Tähän laitetaan tärkeimmät internetsivustot + Muu)

D49d Millä internetsivustoilla - jos millään - käytte säännöllisesti, eli vähintään kolme kertaa viikossa

Internetsivukoodit		
30	2	(736,737-796)

NEW

Haastattelutiedot

P1 Haastattelupäivä

(817-818)

PÄIVÄ

(819-820)

KUUKAUSI

EB67.3 P1

P2 Haastattelun aloitusaika

Käytä 24-tuntijakoa

(821-822)

TUNTI

(823-824)

MINUUTIT

EB67.3 P2

P3 Haastattelun kesto minuutteina

(825-827)

Minuuttia

EB67.3 P3

P4 Haastattelun aikana läsnä olleiden henkilöiden määrä, haastattelija mukaan lukien

(828)

Kaksi (haastattelija ja haastateltava)	1
Kolme	2
Neljä	3
Viisi tai enemmän	4

EB67.3 P4

P5 Haastateltavan yhteistyöhalukkuus

(829)

Erinomainen	1
Kohtalainen	2
Keskimääräinen	3
Huono	4

EB67.3 P5

P6 Paikkakuntatyyppi

(Paikallinen luokitus)

(830-831)

EB67.3 P6

P7 Haastateltavan asuinpaikkakunnan nimi

(Paikallinen luokitus)

(832-833)

--	--

EB67.3 P7

P8 Postinumero

(834-841)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB67.3 P8

P9 LÄHTÖPISTEEN NUMERO

(842-849)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB67.3 P9

P10 HAASTATTELIJAN VALTUUSKORTIN NUMERO

(850-857)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB67.3 P10

P11 Painokerroin

(858-865)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB67.3 P11

Kysytään Suomessa

P13 Haastattelukieli

(866)

Suomi

1

Ruotsi

2

3

EB67.3 P13